ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2017/503

ze dne 8. listopadu 2016,

které se týká režimu podpor SA.39621 2015/C (ex 2015/NN)

(oznámeno pod číslem C(2016) 7086)

(Pouze francouzské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s uvedenými články ([1]) a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

(1) Dopisem ze dne 13. listopadu 2015 (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) oznámila Komise francouzským orgánům své rozhodnutí zahájit ve věci tohoto opatření řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

(2) Francouzské orgány zaslaly Komisi své připomínky k tomuto dopisu dopisem ze dne 17. prosince 2015.

(3) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 2. února 2016 ([2]). Komise vyzvala zúčastněné strany, aby podaly své připomínky k předmětnému opatření.

(4) Komise obdržela připomínky zúčastněných stran a předala je francouzským orgánům, které měly možnost se k nim vyjádřit. Vyjádření francouzských orgánů byla zaslána dopisem ze dne 24. května 2016.

(5) Dne 2. května 2016 zaslala Komise francouzským orgánům seznam otázek, na který tyto orgány odpověděly dopisy ze dne 21. června a 15. července 2016. Dne 27. července zaslala Komise francouzským orgánům nový seznam otázek, na který tyto orgány odpověděly dne 9. září 2016.

2. PODROBNÝ POPIS OPATŘENÍ

(6) Mechanismus je podrobně popsán v rozhodnutí o zahájení řízení. Následující oddíly představují shrnutí tohoto přehledu.

2.1. Obecné fungování tohoto mechanismu

(7) Zákon č. 2010-1488 ze dne 7. prosince 2010 o nové organizaci trhu s elektřinou (tzv. „zákon NOME“) zavádí pro dodavatele elektřiny, pro provozovatele soustavy v oblasti ztrát a pro odběratele v oblasti spotřeby mimo smlouvy o poskytování služeb (dále jen „dodavatelé“) povinnost přispívat k bezpečnosti dodávek elektřiny ve Francii, a to poměrně ke spotřebě výkonu nebo energie jejich klientů nebo jich samotných. Ke splnění tohoto požadavku bude každý z nich povinen každoročně doložit jisté množství kapacitních certifikátů, které bude úměrné spotřebě jeho zákazníků nebo jeho vlastní spotřebě v období špičky.

([1]) Státní podpora SA.39621 (2015/C) (ex 2015/NN) – Kapacitní mechanismus ve Francii – Výzva k předložení připomínek podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 46, 2.2.2016, s. 35).

([2]) Viz poznámka pod čarou 1.

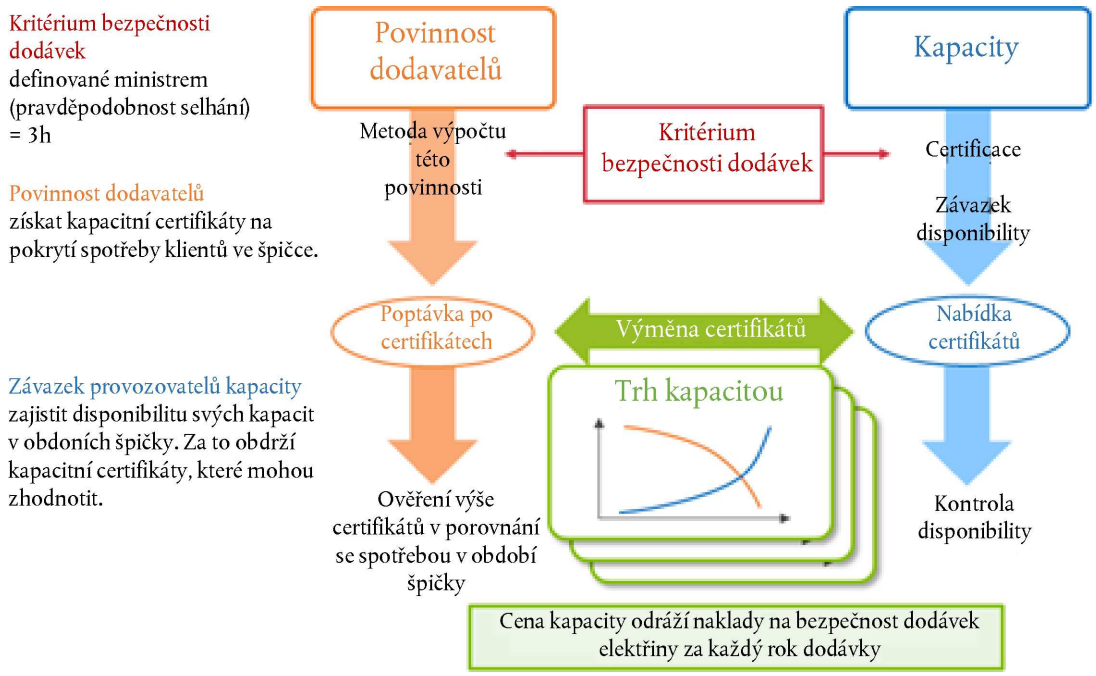
(8) Dodavatelé získávají kapacitní certifikáty buď přímo za vlastní prostředky (výrobní zařízení nebo kapacity snížení odběru), nebo je musí koupit na decentralizovaném trhu od subjektů, které takové certifikáty mají (tj. od provozovatelů kapacity, od jiných dodavatelů, od obchodníků, od odběratelů, kteří jsou sami sobě dodavateli atd.).

(9) Na druhé straně provozovatelé výrobní kapacity či kapacity snížení odběru (dále jen „provozovatelé kapacity“ nebo „provozovatelé“) mají povinnost si svou kapacitu nechat certifikovat u provozovatele elektroenergetické přenosové soustavy (společnosti RTE). Společnost RTE přidělí provozovatelům kapacitní certifikáty v závislosti na tom, jak velký bude předpokládaný příspěvek jejich zařízení k omezení rizika selhání v období nejvyšší spotřeby.

(10) Kapacitní certifikáty jsou vyměnitelné a převoditelné. Dodavatelé si budou kapacitní certifikáty, které potřebují ke splnění své zákonné povinnosti, kupovat od provozovatelů kapacity prostřednictvím decentralizovaného trhu s kapacitními certifikáty. Obecné fungování tohoto mechanismu je znázorněno na obrázku 1.

Obrázek 1

Obecné fungování mechanismu

Zdroj: Dopis francouzských orgánů ze dne 2. února 2015.

2.2. **Povinnosti poskytování kapacity**

2.2.1. *Povinnosti dodavatelů*

(11) Výpočet referenčního výkonu dodavatele, tj. jeho povinnosti poskytování kapacity, je založen na následujících zásadách:

1) zohlednění spotřeby zaznamenané v období špičky (tzv. PP1) v průběhu roku dodávky (dále jen „RD“; vždy jeden kalendářní rok);

2) na jedné straně korekce o citlivost spotřeby na teplotu (teplotní citlivost) a

3) na straně druhé korekce o snížený výkon certifikovaných kapacit aktivovaných v průběhu období PP1.

(12) Provozovatel přenosové soustavy každoročně určí dny PP1, které zakládají povinnost dodavatelů zajistit kapacitu na metropolitním území Francie, na základě prognóz vnitrostátní denní spotřeby pro následující den (D-1). Počet

dnů PP1 v každém roce dodávky se musí pohybovat mezi 10 a 15 a pro výpočet povinnosti zajistit kapacitu jsou použity hodinové intervaly (7:00–15:00 h a 18:00–20:00) ve vybraných dnech PP1. Počet hodin v období špičky PP1 se tedy pohybuje mezi 100 a 150 hodinami ročně. Dny PP1 se oznamují dodavatelům v den D-1 do 10:30.

(13) Tato povinnost se neurčuje normativně předem, ale na základě naměřených údajů s cílem určit každému odběrateli jeho skutečný příspěvek k riziku selhání. Aby bylo možné vyjádřit příspěvek odběratele k riziku selhání na základě jeho teplotní citlivosti, upraví se jeho spotřeba zjištěná v průběhu roku dodávky s cílem simulovat extrémně chladné počasí, jehož závažnost odpovídá riziku, proti kterému se systém snaží zajistit (vlny chladného počasí, které nastanou jednou za deset let), a dodržet tak kritérium bezpečnosti dodávek stanovené francouzskými orgány. Kritérium bezpečnosti dodávek bylo stanoveno nařízením č. 2006-1170 ze dne 20. září 2006 a odpovídá pravděpodobnosti selhání, která činí v průměru tři hodiny ročně.

(14) Parametry, na jejichž základě se bude určovat skutečná potřeba kapacitních certifikátů v roce dodávky, budou zveřejněny 4 roky před rokem dodávky a zůstanou stabilní po celou dobu trvání tohoto roku s cílem umožnit obchod na základě pevného regulačního rámce a zajistit, že nedojde ke změnám hodnoty tohoto produktu v důsledku vnějšího zásahu na trhu. Přesná povinnost jednotlivých dodavatelů se pak vypočte po uplynutí roku dodávky na základě těchto parametrů.

(15) Snížení spotřeby lze zohlednit pomocí dvou různých metod: buď snížením povinnosti dodavatele zajistit kapacitu na základě snížení spotřeby („implicitní snížení odběru“) nebo certifikací kapacity snížení („explicitní snížení odběru“). Z každého z těchto dvou typů kapacity snížení odběru vyplývají odlišné povinnosti: „implicitní snížení odběru“ musí být *skutečně* aktivováno v průběhu hodin PP1; zatímco při „explicitním snížení odběru“ je nutno se zavázat k zajištění disponibility v průběhu hodin PP2.

(16) A konečně francouzské orgány stanovily, že kapacitní certifikáty budou spojeny s produktem ARENH ([3]) pro alternativní dodavatele, což by podle jejich názoru mělo přispět ke snížení koncentrace trhu s kapacitními certifikáty.

2.2.2. *Povinnosti provozovatelů kapacity a zásady certifikace*

(17) Pro veškerá výrobní zařízení (mechanismus je technologicky neutrální) připojená k veřejné přenosové soustavě nebo k veřejné distribuční soustavě musí jejich provozovatel podat žádost o certifikaci u RTE. Pro veškerá výrobní zařízení (mechanismus je technologicky neutrální) ve veřejné přenosové soustavě nebo ve veřejné distribuční soustavě musí jejich provozovatel podat žádost o certifikaci u RTE. Pro veškerá zařízení pro snížení odběru lze podat žádost o certifikaci u RTE bez ohledu na to, ke které soustavě jsou připojena. To znamená, že je v prvé řadě záležitostí provozovatele kapacity, aby provedl odhad objemu kapacity, kterou bude moci dát k dispozici v obdobích nejvyšší spotřeby elektrické energie (dále jen „PP2“) v daném roce dodávky.

(18) Počet dnů PP2 v jednom roce dodávky se pohybuje mezi 10 a 25. Kromě toho pod dny PP2 spadají nezbytně i dny PP1. Dny PP2, které nejsou zároveň i dny PP1, vybírá RTE v jednom dni na následující den na základě kritérií napětí zatěžujícího elektrický systém. Příslušné hodinové intervaly jsou stejné jako u dnů PP1. Počet hodin v období špičky PP2 se tedy pohybuje mezi 100 a 250 hodinami ročně.

(19) RTE poté vypočítá certifikovanou úroveň na základě předaných údajů, jakož i na základě metod výpočtu stanovených v právním základu tohoto mechanismu. Tak se uplatní korekce například s cílem zohlednit možný počet po sobě jdoucích dnů aktivace certifikovaných kapacit nebo skutečný příspěvek ke snížení rizika selhání kapacity, jejíž primární zdroj energie podléhá meteorologickému riziku.

(20) Provozovatel může následně v průběhu celého tohoto mechanismu měnit svou předpokládanou disponibilitu, a to i během roku dodávky, díky vyrovnávacímu systému. Vyrovnání odpovídá „opětovné certifikaci“ kapacity a umožňuje provozovateli, aby upravil svá očekávání podle nových informací, které o své kapacitě získal. Toto vyrovnání lze provést jak směrem nahoru, tak směrem dolů.

([3]) Regulovaný přístup k historické jaderné elektřině (*Accès Régulé à l'Électricité Nucléaire Historique* – ARENH) znamená právo dodavatelů nakupovat elektřinu od EDF za regulovanou cenu a v objemech, které stanoví CRE. Více informací o ARENH naleznete na adrese: https://clients.rte-france.com/lang/fr/clients_producteurs/services_clients/dispositif_arenh.jsp.

(21) Tento systém prohlášení je doplněn systémem kontroly kapacity: platí zásada, že veškerá certifikovaná kapacita musí být aktivována nejméně jednou ročně. Jedná se o namátkové testy každé kapacity bez předchozího upozornění provozovatele. Kapacitu není možné za jedno dodací období testovat více než třikrát.

(22) Podrobná pravidla certifikace se liší v závislosti na typu dané kapacity:

1) certifikaci stávajících výrobních kapacit lze zahájit nejdříve 4 roky před obdobím dodávek, a tyto kapacity mají povinnost požádat o certifikaci 3 roky před započetím roku dodávky;

2) pro plánované výrobní kapacity lze požádat o certifikaci počínaje dobou podpisu prvního vypořádání uvedeného v podepsané dohodě o připojení až do doby nejpozději dvou měsíců před začátkem dodacího období a

3) kapacity snížení odběru se mohou nechat certifikovat nejpozději dva měsíce před začátkem dodacího období.

(23) Osobou odpovědnou za okruh certifikace je právnická osoba, která nese finanční odpovědnost za rozdíly mezi provozovateli kapacit v rámci svého okruhu. Jako osoba odpovědná za okruh certifikace může fungovat buď sám provozovatel, nebo může s takovou osobou uzavřít smlouvu. Osoby odpovědné za okruh certifikace mohou sdružovat více kapacit v rámci svého okruhu.

(24) Za účelem finančního vypořádání rozdílů uvědomí RTE každou osobu odpovědnou za okruh certifikace o rozdílech v jejím okruhu nejpozději 1. prosince roku dodávky +2.

2.3. **Výměna kapacitních certifikátů**

(25) Všechny kapacitní certifikáty jsou zapsány do rejstříku kapacitních certifikátů vedeného provozovatelem soustavy RTE. Každý dodavatel a každý provozovatel kapacity je povinen si u RTE založit účet v rejstříku kapacitních certifikátů. Vertikálně integrovaní účastníci jsou tedy povinni mít v tomto rejstříku dva účty, jeden pro svou výrobní činnost a druhý pro svou činnost v oblasti uvádění na trh.

(26) Vlastnictví kapacitního certifikátu vyplývá z toho, že byl zapsán společností RTE na účet vedený jeho držitelem v rejstříku kapacitních certifikátů. Každému vydanému kapacitnímu certifikátu je přiděleno číslo s cílem umožnit na jedné straně jeho správu a na druhé straně sledovatelnost výměn. Je platný na jeden rok dodávky. Kapacitní certifikát, jehož jednotku představuje 0,1 MW ([4]), existuje po svém vydání samostatně: účastník, který je držitelem kapacitního certifikátu, nenese žádné riziko spojené s příslušnou kapacitou, na níž je tento certifikát založen.

(27) Převody kapacitních certifikátů mezi účastníky (vydávání a převádění) se uskutečňují formou převodu těchto certifikátů v rejstříku kapacitních certifikátů na základě žádosti obou stran (převádějící strana a přijímající strana). Uskutečněné převody vlastnictví se provádějí formou zápisu kapacitního certifikátu na účet přijímajícího účastníka.

(28) Výměny kapacitních certifikátů se mohou uskutečnit na mimoburzovním trhu nebo na organizovaných trzích.

(29) Výměny kapacitních certifikátů lze provádět v průběhu celého období od certifikace až do uplynutí lhůty pro převod kapacitních certifikátů. Jak je vysvětleno ve 23. bodě odůvodnění, RTE oznámí každému poskytovateli výši jeho povinnosti zajistit kapacitu nejpozději 1. prosince roku dodávky +2. Lhůta pro převod uplyne 15 dnů po tomto datu.

(30) Dodavatelé, kteří mají k datu uplynutí lhůty pro oznámení této povinnosti přebytečné kapacitní certifikáty ve vztahu ke své povinnosti, jsou povinni je veřejně nabídnout k prodeji před uplynutím lhůty pro převod těchto kapacitních certifikátů.

(31) Pět dnů po uplynutí lhůty pro převod kapacitních certifikátů vypočte RTE pro každého dodavatele rozdíl mezi výší závazku tohoto dodavatele zajistit kapacitu a výší kapacitních certifikátů na účtu tohoto dodavatele v rejstříku kapacitních certifikátů, jakož i odpovídající finanční vypořádání.

([4]) Certifikovaná úroveň kapacity se zaokrouhluje přibližně na 0,1 MW. Kapacity s výkonem nižším než 1 MW lze za účelem účasti na trhu sdružovat.

2.4. **Finanční vypořádání rozdílů**

(32) Tento mechanismus stanoví odpovědnost za rozdíly mezi skutečně realizovanými údaji a prognózami.

(33) Celková struktura finančních vypořádání odpovídá vypořádáním rozdílů prováděným velmi podobně jako vypořádání, které se v současné době používá pro energii (*vyrovnání* nebo *balancing*) a je založena na zásadě, že dodavatelé a osoby odpovědné za okruh certifikace hradí finanční vypořádání v případě záporné nerovnováhy nebo obdrží finanční vypořádání v případě nerovnováhy kladné. V případě záporné nerovnováhy bude všem konečným odběratelům poskytnuto snížení ceny prostřednictvím sazby TURPE (*Tarif d'Utilisation du Réseau Public d'Electricité*, sazba za použití veřejné soustavy pro přenos a distribuci elektřiny) ([5]).

(34) Vypořádací cena uplatněná v daném roce dodávky je závislá na určitých kritériích:

1) pokud není bezpečnost dodávek významně ohrožena, vychází výše finančního vypořádání v plném rozsahu z tržní ceny (referenční tržní cena; tj. aritmetický průměr cen za kapacitu stanovených při aukcích provedených před rokem dodávky). Pro vypořádání záporných rozdílů se k této ceně přičte koeficient pobídky (koeficient k), který má zajistit pobídku k tomu, aby daný subjekt raději využil trh certifikátů, než aby čekal na finanční vypořádání (u kladných rozdílů se od nich odečte), a

2) pokud je bezpečnost dodávek významně ohrožena (celkový rozdíl je nižší než prahová hodnota stanovená RTE, která je nastavena o 2 GW nižší než celková povinnost v prvních dvou letech dodávek), výše vypořádání rozdílů odkazuje na regulovanou cenu. Tato regulovaná cena představuje maximální limit ceny kapacity na trhu.

(35) Jakmile se vypočtou jednotlivá vypořádání rozdílů, uhradí osoby odpovědné za okruh certifikace a dodavatelé, jejichž rozdíly jsou záporné, dlužnou částku vypořádání do svého příslušného fondu, a osoby odpovědné za okruh certifikace a dodavatelé, jejichž rozdíly jsou kladné, obdrží ze svého příslušného fondu částku vypořádání, která jim náleží. Součet kladných vypořádání za daný rok dodávky se však může rovnat maximálně součtu plateb provedených z titulu záporných finančních vypořádání. Potenciální zůstatky na fondech určených k vypořádání rozdílů jsou v plné výši přerozděleny uživatelům veřejné elektroenergetické přenosové soustavy, tj. všem koncovým zákazníkům.

(36) Mezi fondem pro vypořádání rozdílů u osob odpovědných za okruh certifikace a fondem pro vypořádání rozdílů dodavatelů neprobíhá žádný finanční tok. V rámci vypořádání rozdílů tedy nedochází k žádným finančním tokům mezi provozovateli kapacity a příslušnými dodavateli.

(37) Společnost RTE zajišťuje administrativní, účetní a finanční správu těchto fondů v souvislosti s uvedenými rozdíly („*fond na vypořádání rozdílů u osob odpovědných za okruh certifikace*“ a „*fond na vypořádání vyrovnání kapacity dodavatelů*“) v souladu se zásadami účtování v soukromém sektoru. Z tohoto titulu je pověřena fakturací a výběrem dlužných částek od osob odpovědných za okruh certifikace a dodavatelů, a rovněž za zjišťování případných prodlení se splácením.

(38) Energetická regulační komise (CRE), která je vnitrostátním regulačním orgánem v odvětví energetiky, pak odpovídá za kontrolu vyrovnávání rozdílů u dodavatelů (článek 7 nařízení č. 2012-1405, zakotvený v článku R. 335-12 energetického zákoníku) a v případě porušení zákonné povinnosti úhrady těchto rozdílů může uložit správní sankci. Tato sankce musí být přiměřená a za jeden rok dodávky nesmí překročit 120 000 EUR za 1 MW kapacity (článek L. 335-7 energetického zákoníku).

2.5. **Vnitrostátní právní základ**

(39) Zákony a předpisy upravující kapacitní mechanismus jsou následující:

1) zákon č. 2010-1488 ze dne 7. prosince 2010 o nové organizaci trhu s elektřinou, zakotvený zejména v článcích L. 335-1 až L. 335-7 a L. 321-16 až L. 321-17 energetického zákoníku;

2) nařízení č. 2012-1405 ze dne 14. prosince 2012 o přispívání dodavatelů k bezpečnosti dodávek elektřiny, kterým se zřizuje mechanismus povinnosti zajistit kapacitu v odvětví elektřiny, stanovený v článku L. 335-6 a zakotvený v článcích R. 335-1 až D. 335-54 závazné části energetického zákoníku;

([5]) Sazba TURPE, která byla zavedena zákonem č. 2000-108 ze dne 10. února 2000, slouží k poskytování náhrad provozovatelům přenosových a distribučních soustav. Metodiku pro výpočet sazby TURPE a její vývoj určuje CRE.

3) vyhláška ze dne 22. ledna 2015, která definuje pravidla kapacitního mechanismu a je přijata na základě článku 2 nařízení č. 2012-1405 ze dne 14. prosince 2012 o přispívání dodavatelů k bezpečnosti dodávek elektřiny, kterým se zřizuje mechanismus povinnosti zajistit kapacitu v odvětví elektřiny, a

4) příloha vyhlášky ze dne 22. ledna 2015: Pravidla kapacitního mechanismu.

(40) S ohledem na nápravná opatření navržená Francií na základě námitek Komise v rozhodnutí o zahájení řízení budou tyto texty navíc změněny nebo doplněny tak, aby odrážely veškerá nápravná opatření popsaná v oddíle 3 tohoto rozhodnutí.

2.6. **Příjemci**

(41) Příjemci mechanismu jsou držitelé kapacity, kteří obdrží od státu (prostřednictvím RTE) kapacitní certifikáty a mají možnost jejich opětovného prodeje.

2.7. **Cíl tohoto mechanismu: bezpečnost dodávek**

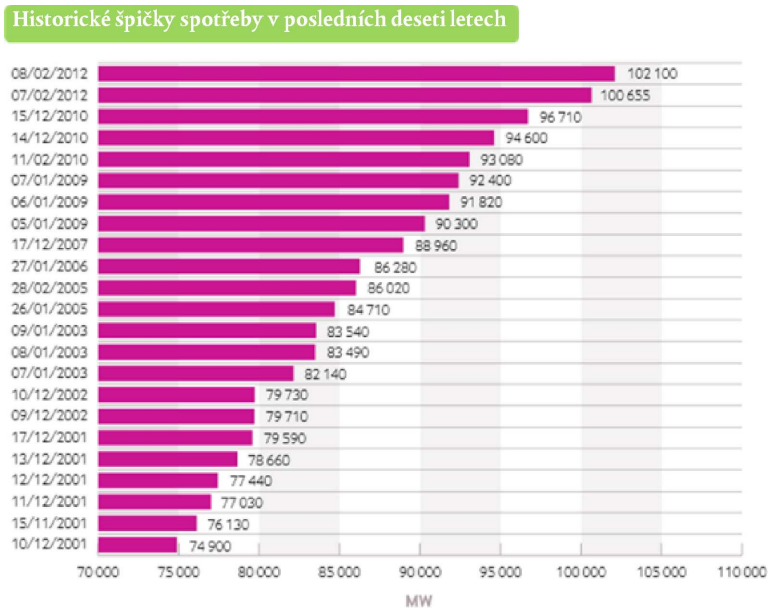
(42) Ukazatelem, který Francie zvolila pro vyhodnocení rizika narušení rovnováhy mezi nabídkou elektřiny a poptávkou po elektřině, je předpokládané trvání selhání z důvodu nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou (*Loss Of Load Expectation* (LOLE), čili ztráta zatížení). V případě Francie se francouzské orgány rozhodly uplatnit pravděpodobnost selhání v trvání v průměru 3 hodiny ročně.

(43) Francouzské orgány objasnily, že Francie již po celou řadu let zaznamenává fenomén nejvyšší spotřeby elektrické energie v průběhu zimy. Francouzská elektrická soustava se vyznačuje značnou teplotní citlivostí spotřeby elektrické energie, což vede ke špičce spotřeby elektrické energie během vln chladného zimního počasí. Jak je znázorněno na obrázku 2, tato teplotní citlivost v posledních letech neustále roste, a to zejména z důvodu nárůstu spotřeby souvisejícího s elektrickým vytápěním, ale také s novými způsoby využití elektřiny, které se často kryjí s večerní špičkou spotřeby.

(44) Nárůst této špičky je rychlejší než nárůst celkové úrovně spotřeby elektřiny. Špička spotřeby ve Francii se navíc vyznačuje silnou proměnlivostí a rozdíly ve spotřebě tedy mohou být obzvláště významné (rozdíl až 20 GW mezi jednotlivými roky). Zvládnutí období špičky spotřeby elektrické energie je tedy ústřední otázkou, zejména v souvislosti s přesuny energetického využití směrem k elektřině.

Obrázek 2

Historické špičky spotřeby ve Francii

Zdroj: RTE – Bilan Prévisionnel de l'équilibre offre-demande d'électricité en France 201 (Předběžný odhad rovnováhy mezi nabídkou elektřiny a poptávkou po elektřině v Francii v roce 2014), s. 33.

(45) Podle RTE se z hlediska nabídky Evropa vyznačuje stagnující poptávkou a výrazně nadbytečnou kapacitou výroby elektřiny, což je zapříčiněno několika faktory. Od roku 2008 se v důsledku ekonomické krize snížila poptávka po elektřině. Zároveň dochází k rychlému rozvoji dotovaných „netržních" obnovitelných zdrojů energie, které mají přednostní přístup do elektrické sítě. Navíc došlo k výraznému oživení činnosti evropských uhelných elektráren v souvislosti s poklesem cen tohoto paliva v důsledku rozvoje těžby amerického břidlicového plynu, který přiměl Spojené státy k masivnímu vývozu své nyní nadbytečné produkce uhlí do Evropy. A konečně u plynových elektráren, jejichž konkurenceschopnost oproti uhelným elektrárnám poklesla, dochází ke značnému omezení ziskovosti, a tudíž i činnosti.

(46) V této souvislosti s sebou nepředvídaná rizika související s klimatickými podmínkami nesou nejistotu týkající se náhrad za kapacity v období špičky, které jsou nezbytné k pokrytí tohoto období zvýšené spotřeby. Špičky spotřeby nastávají jen zřídka, tj. trvají buď jen několik hodin v průběhu celého roku, nebo k nim v některých letech vůbec nedojde, pokud jsou teploty jen mírné.

(47) Francouzský kapacitní mechanismus byl navržen jako součást reakce na tuto problematiku s cílem zajistit dodržení kritéria bezpečnosti dodávek, stanoveného orgány veřejné správy. Jeho snahou je vytvořit zároveň prostředek umožňující změnit chování odběratelů v období špičky spotřeby (přístup ze strany poptávky) a podpořit odpovídající investice do výrobních zařízení a do kapacit snižování poptávky (přístup ze strany nabídky).

2.8. **Rozpočet**

(48) Hodnota kapacitních certifikátů není stanovena administrativně: je určována trhem. Účastníci tohoto mechanismu uzavírají obchody volně na základě svých očekávání, své zajišťovací strategie a informací, které mají k dispozici.

(49) Přestože je obtížné odhadnout rozpočet vzhledem k decentralizovanosti tohoto mechanismu, byl proveden odhad vycházející z předpokladu, že celková povinnost zajistit kapacitu pokrývající francouzskou poptávku se pohybuje mezi 80 000 a 95 000 MW a že se koeficient bezpečnosti bude držet na hodnotě 0,93. Poptávka bude záviset na vývoji spotřeby na metropolitním území Francie včetně opatření kontroly poptávky, která budou provádět dodavatelé elektřiny a která povedou ke snížení jejich individuálních povinností. Na tomto základě by se hrubé příjmy provozovatelů na trhu s kapacitou mohly v období mezi lety 2017 a 2026 pohybovat v rozmezí od 0 EUR/kW do 30 EUR/kW, přičemž nejvyšší částky by připadaly na roky, kdy by nastala potřeba vybudování nových výrobních prostředků.

2.9. **Délka trvání**

(50) První rok dodávky začíná 1. ledna 2017. Odchylně od obecného pravidla, které stanoví, že certifikace se provádějí čtyři roky před rokem dodávky, byla certifikace pro první rok dodávky (2017) zahájena 1. dubna 2015. V současné době platí, že pokud francouzské orgány nestanoví datum ukončení tohoto mechanismu, provede RTE a regulační orgán i přesto roční hodnocení tak, jak je stanoví francouzské právo. To může mít případně za následek buď změnu tohoto mechanismu (například proto, aby byl uveden do souladu s aktuálními změnami evropské legislativy), nebo jeho zrušení, pokud již nebude zapotřebí. ([6])

2.10. **Kumulace**

(51) Pokud jde o zařízení, na něž se vztahuje smlouva o povinném výkupu (obnovitelné zdroje elektřiny), nebo která jsou způsobilá pro poskytnutí dodatečné náhrady, články L. 121-24 a L. 335-5 energetického zákoníku stanoví, že zisk z prodeje kapacitních certifikátů se odečte od jejich celkových nákladů na veřejnou službu včetně ostatních přidělených státních podpor financujících systém podpory na základě povinného výkupu. Obdobně se vypořádání rozdílů nebude vztahovat na výrobce v případě, že skutečná kapacita bude menší než kapacita certifikovaná pro nepředvídaná rizika týkající se disponibility primárního zdroje ([7]).

([6]) Článek 20 nařízení o kapacitním mechanismu stanoví povinnost CRE každoročně vypracovat zprávu o tomto mechanismu na základě prací RTE („Jeden rok po zveřejnění pravidel týkajících se kapacitního mechanismu a následně pak každý další rok předloží Energetická regulační komise ministrovi energetiky zprávu o integraci kapacitního mechanismu na evropském trhu vypracovanou na základě prací provozovatele přenosové soustavy. Tato zpráva obsahuje informace o vývoji regulace v sousedních zemích v oblasti příspěvku účastníků k bezpečnosti dodávek elektřiny. Analyzuje interakci mezi francouzským kapacitním mechanismem a systémy zavedenými v těchto zemích, a případně navrhuje zlepšení fungování kapacitního mechanismu"). Vyhláška, kterou se přijímají pravidla fungování tohoto mechanismu, navíc obsahuje 2 články o hodnotících zprávách, které má vypracovat RTE (vedle zprávy, kterou stanoví uvedené nařízení): články 5 a 8 (o přeshraničním charakteru a o dynamickém dopadu tohoto mechanismu).

([7]) Například pokud u výrobce větrné energie nastane problém v oblasti údržby/instalace a nebude provedeno jeho vyrovnání, bude se na něj vztahovat vypořádání rozdílů. Naproti tomu v případě bezvětří se na něj vypořádání rozdílů vztahovat nebude.

3. POPIS DŮVODŮ VEDOUCÍCH K ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

3.1. Existence státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU

(52) V rozhodnutí o zahájení řízení již Komise ve 143. bodě odůvodnění dospěla k závěru, že toto opatření představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a to z následujících důvodů.

3.1.1. *Přičitatelnost státu a financování ze státních prostředků*

(53) V rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k závěru, že existenci převodu státních prostředků lze dovodit nejen v případě, že došlo k převodu peněz přímo ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu veřejnoprávního subjektu, ale i v případě, že finanční prostředky na podporu tohoto mechanismu pocházely z vlastních zdrojů společností za předpokladu, že i) se stát vzdá výběru státních zdrojů, který by měl provést, a/nebo že ii) finanční prostředky použité v rámci tohoto systému zůstanou i nadále pod veřejnou kontrolou, aniž by nutně musely být trvale veřejným vlastnictvím.

(54) Co se týče prvního z těchto bodů, francouzský stát se vzdává veřejných zdrojů, neboť přiděluje kapacitní certifikáty provozovatelům kapacity bezplatně, namísto aby je prodával (obdobně jako ve věci *NOx* ([8]) a ve věci *rumunských zelených certifikátů* ([9])).

(55) Pokud jde o druhý z těchto bodů, zůstávají finanční prostředky na podporu tohoto mechanismu i nadále pod kontrolou státu (obdobně jako ve věcech *Vent de Colère* ([10]) a *Essent* ([11])) neboť: i) prostředky do fondů jsou získávány z povinných příspěvků uložených státem, a tudíž mu jsou přičitatelné; ii) stát stanoví parametry (kritérium bezpečnosti dodávek a metodiku pro stanovení referenční tržní ceny určující vypořádací cenu rozdílů), které ovlivňují cenu kapacity a celkové množství certifikátů i přesto, že stát tuto cenu a toto množství jako takové nestanoví; iii) Energetická regulační komise (CRE) je oprávněna ukládat sankce dodavatelům, kteří neplní své povinnosti v oblasti vypořádání rozdílů; a iv) provozovatel přenosové soustavy – RTE – byl státem pověřen řízením fondu na vypořádání rozdílů.

3.1.2. *Selektivní výhoda*

(56) Podle Komise nelze v tomto případě uplatnit rozsudek ve věci *Altmark* ([12]), neboť závazek veřejné služby není jasně vymezen. Povinností vyplývajících z tohoto mechanismu by bylo mnoho a lišily by se podle jednotlivých zúčastněných stran (provozovatelé elektráren, provozovatelé kapacity snížení odběru, dodavatelé). Pokud jde o povinnosti provozovatelů kapacity, požadavek certifikace není striktně regulován vzhledem k tomu, že: i) je volitelný pro kapacity snížení odběru a ii) provozovatelé stávajících výrobních zařízení mají na výběr, pokud jde o úroveň kapacity, kterou certifikují.

(57) Převod kapacitních certifikátů tedy představuje výhodu, a nikoli protiplnění za závazek veřejné služby. Tato výhoda je selektivní, protože tento mechanismus stanoví podporu provozovatelům kapacity, nikoli však jiným odvětvím hospodářství.

3.1.3. *Vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy*

(58) Podle Komise by kapacitní mechanismus mohl ovlivnit hospodářskou soutěž s provozovateli kapacit umístěných v zahraničí (a tudíž ovlivnit rovněž obchod mezi členskými státy) v tom rozsahu, v němž by provozovatelé kapacit nacházejících se ve Francii získali výhodu, kterou by provozovatelé kapacit nacházejících se v zahraničí získat nemohli vzhledem k tomu, že by nemohli získat certifikaci.

([8]) Věc C-279/08 P, *Komise v. Nizozemsko*, ECLI:EU:C:2011:551.

([9]) SA.37177, *Rumunsko – změna režimu podpory zelených certifikátů, jejímž cílem je podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů*.

([10]) Věc C-262/12, *Association Vent de Colère Fédération nationale a další v. Ministre de l'Écologie, du Développement durable, des Transports et du Logement a Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie*, ECLI:EU:C:2013:851.

([11]) Spojené věci C-204/12 až C-208/12, *Essent Belgium NV proti Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt*, ECLI:EU:C:2014:2192.

([12]) Věc C-280/00, *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg proti Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, ECLI:EU:C:2003:415.

3.2. **Cíl společného zájmu a nezbytnost**

(59) Obava francouzských orgánů v oblasti přiměřenosti výrobních kapacit je úzce spjata s poptávkou v období špičky, k níž dochází během relativně krátkých období velmi chladného počasí z důvodu značné závislosti Francie na elektrickém vytápění.

(60) Rozhodnutí o zahájení řízení vedlo k pochybnostem o nezbytnosti tohoto opatření z následujících důvodů:

1) posouzení přiměřenosti výrobních kapacit *Scenario Outlook and Adequacy Forecast* sítě ENTSO-E ([13]) hovoří o problému s bezpečností dodávek až od roku 2025;

2) nejevilo se, že by Francie prozkoumávala jiná řešení než kapacitní mechanismus, jako například sazby, které by motivovaly ke snížení spotřeby v období špičky, a

3) navzdory zavedení regulačního rámce příznivého z hlediska snižování spotřeby a umožnění toho, aby nezávislé snižování odběru nahradilo snižování spotřeby poskytované historicky dosavadním dodavatelem, RTE nepředpokládá, že by v průběhu období 2014–2019 došlo k výraznému čistému nárůstu francouzských kapacit snižování odběru.

3.3. **Vhodnost podpory**

(61) Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k závěru, že mechanismus by mohl vést k rozlišování mezi jednotlivými kapacitami snižování odběru. Na tomto mechanismu se mohou podílet zejména dva typy snížení spotřeby: na jedné straně kapacita implicitního snižování, která spočívá ve snižování povinnosti dodavatelů zajistit kapacitu až do výše objemu kapacity získané na základě odlehčení sítě u klientů v období špičky trvajícím 10 až 15 dnů ročně; a na straně druhé kapacita explicitního snižování, která vyžaduje, aby (velcí) odběratelé nebo agregátoři nechávali certifikovat svůj potenciál snižování spotřeby a aby tuto kapacitu dali k dispozici (aniž by ji bylo nutné snižovat) v období špičky trvajícím 10 až 25 dnů ročně.

(62) Komise navíc ve svém rozhodnutí o zahájení řízení kritizovala skutečnost, že tento mechanismus nebyl otevřen všem technologiím, které by mohly přispět k bezpečnosti dodávek, zejména propojením a/nebo zahraničním kapacitám.

(63) Komise rovněž upozornila na riziko, že se do tohoto mechanismu nebudou moci zapojit nové výrobní kapacity, a to především z důvodu absence spolehlivých cenových signálů pro kapacitní certifikáty. Komise měla obavy zejména z toho, že:

1) relativně krátká doba platnosti kapacitních certifikátů nedokáže poskytnout spolehlivý cenový signál;

2) pro dodavatele, a zejména pro nové účastníky na trhu, bude obtížné předvídat vývoj svých zákaznických portfolií s velkým předstihem;

3) pobídky směřující k tomu, aby účastníci dosáhli rovnováhy před započetím RD, nebudou dostatečné a

4) maximální limit cen vypořádání rozdílů neodráží náklady na vstup nového účastníka na trh („*cost of new entry*“, dále jen „CONE“).

3.4. **Proporcionalita**

(64) V rozhodnutí o zahájení řízení identifikovala Komise riziko, že by tento mechanismus mohl vést k poskytnutí nadměrného vyrovnání některým provozovatelům kapacity, a to zejména z následujících důvodů:

1) riziko nadhodnocení spotřeby ze strany dodavatelů – jedná se o potenciální riziko v případě, že nejsou dostatečně jasně stanoveny individuální povinnosti poskytovatelů zajistit kapacitu;

2) potenciální nedostatečná transparentnost při stanovování cen kapacity, zejména pokud se jedná o potenciálně velký objem transakcí uskutečněných na mimoburzovním trhu nebo transakcí uvnitř skupiny, který by mohl narušit cenový signál a vést k nadměrnému vyrovnání;

([13]) Komise vycházela z vydání z roku 2015, které je k dispozici na této adrese: https://www.entsoe.eu/Documents/SDC%20documents/SOAF/150630_SOAF_2015_publication_wcover.pdf.

3) omezená účast v tomto mechanismu (vyloučení přeshraničních kapacit a rozlišování mezi jednotlivými provozovateli provádějícími snížení odběru);

4) tržní síla společnosti EDF – jako prodávající může uměle zvyšovat hodnotu kapacitních certifikátů uplatňováním cen nižších, než jsou její ceny v divizi uvádění na trh. Na základě těchto skutečností Komise přesněji identifikovala tři rizika: riziko zadržování kapacit, riziko zadržování kapacitních certifikátů a riziko „rozpětí mezi cenami".

3.5. **Zamezení negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod**

(65) Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení identifikovala Komise řadu problémů v oblasti potenciálních narušení hospodářské soutěže, a to jak na úrovni výroby elektřiny, tak na úrovni jejích dodávek.

(66) Komise vyjádřila své znepokojení nad tím, že existují značné informační asymetrie. Je pravděpodobné, že velcí vertikálně integrovaní dodavatelé, zejména ti, kteří již nyní působí na francouzském trhu, mají výhodu vyplývající z hlubší znalosti trhu, zejména pokud jde o disponibilitu kapacit, potřeby v oblasti dodávek a ceny. Proto jsou schopni vytvářet spolehlivější prognózy a efektivněji plnit povinnosti, které jim tento mechanismus ukládá.

(67) Vzhledem k této informační asymetrii bude rovněž pro nové účastníky na trhu pravděpodobně obtížnější, aby odhadli své budoucí portfolio zákazníků, přičemž tento odhad má zásadní význam pro výpočet potřeby kapacitních certifikátů.

(68) Komise rovněž vyjádřila obavy ohledně možnosti zadržování kapacit zavedeným dominantním provozovatelem.

(69) Komise rovněž poukázala na riziko, že zavedený dominantní provozovatel bude mít možnost zadržovat kapacitní certifikáty.

(70) Kromě toho Komise upozornila na riziko chování vylučujícího ostatní soutěžitele prostřednictvím cen (stlačování marží nebo rozpětí mezi cenami, predátorské ceny) ze strany dominantního zavedeného provozovatele.

(71) Komise zdůraznila riziko toho, že absence dlouhodobých cenových signálů v oblasti kapacity může vytvořit nebo posílit překážky pro vstup nových výrobců. Dlouhodobé investice nových účastníků na trhu mohou vyžadovat určitou míru předvídatelnosti cen po určitý počet let, kterou certifikáty vystavované na dobu jednoho roku nemohou poskytnout.

(72) Komise navíc zopakovala své stanovisko týkající se omezené hospodářské soutěže v rámci daného mechanismu, která je důsledkem vyloučení některých typů provozovatelů kapacity (přeshraničních kapacit, rozlišování mezi provozovateli kapacit snížení odběru) z tohoto mechanismu.

4. **PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A VYJÁDŘENÍ FRANCIE**

(73) Komise obdržela v průběhu konzultačního období týkajícího se rozhodnutí o zahájení řízení kromě reakcí francouzského státu, RTE a CRE také 18 odpovědí zúčastněných stran. Jedna ze stran reagovala až po uplynutí stanoveného období.

(74) Jednotlivé připomínky budou níže rozděleny do tematických skupin. Při hodnocení předmětného opatření budou zohledněny, avšak nebude na ně výslovně odkazováno.

4.1. **Existence státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU**

(75) Respondenti se liší v názorech na to, zda lze tento mechanismus označit za podporu. Polovina z nich zastává názor, že toto opatření představuje státní podporu, a to buď explicitně, či implicitně na základě toho, že nereagovali na odůvodnění Komise v tomto smyslu; druhá polovina se domnívá, že tento mechanismus státní podporu nepředstavuje, a to z následujících důvodů.

(76) Dva respondenti výslovně odkazují na rozhodnutí francouzské Státní rady (*Conseil d'Etat*) č. 369417 ze dne 9. října 2015 (žaloba podaná *Association Nationale des Opérateurs Détaillants en Énergie*, neboli A.N.O.D.E ([14]).), ve kterém Státní rada vyjádřila názor, že navrhovaný kapacitní mechanismus nemá povahu státní podpory. Francouzské orgány rovněž odkázaly na závěry Státní rady v téže věci ([15]).

(77) Argumenty francouzských orgánů, pokud jde o kvalifikaci daného opatření jako státní podpory, je nutno posuzovat společně s argumenty, které již byly uvedeny v rozhodnutí o zahájení řízení.

(78) Francouzské orgány se rozhodly provést společně s Evropskou komisí hloubkové šetření, ve kterém se těmito prvky již nezabývaly a zaměřily se na návrh opatření umožňujících zajistit slučitelnost kapacitního mechanismu s vnitřním trhem nezávisle na tom, zda ho lze kvalifikovat jako státní podporu. Argumenty Francie ohledně kvalifikace tohoto mechanismu jako státní podpory jsou však pro úplnost i přesto uvedeny níže.

4.1.1. *Přičitatelnost státu a financování ze státních prostředků*

4.1.1.1. Připomínky zúčastněných stran

(79) Dvě seskupení pro snižování odběru, dvě vertikálně integrované elektrárenské společnosti a sdružení výrobců elektřiny Union française de l'électricité se domnívají, že toto opatření není financováno ze státních prostředků. Respondenti se konkrétně domnívají, že dotčené prostředky přecházejí přímo a výlučně mezi soukromými provozovateli; RTE nevlastní ani nemá k dispozici žádný fond na vypořádání rozdílů.

(80) Podle těchto respondentů by se navíc pravidla řízení těchto zdrojů dala přirovnat k pravidlům řízení „úpravy rozdílů" v rámci systému odpovědnosti za rovnováhu na trhu s energií.

(81) EDF dodává, že úloha francouzského státu ve vztahu k tomuto mechanismu se omezuje na vymezení určitého regulačního rámce, v němž působí pouze soukromí provozovatelé. Podle EDF francouzská vláda zavedením kapacitního mechanismu *de facto* využívá své výsady veřejné moci a působí jako regulátor trhu.

(82) Podle EDF se kapacitní mechanismus rovněž zřetelně liší od systému ve věci Komise/Nizozemí („*NOx*") ([16]), ve kterém nizozemský stát poskytl skutečná „práva znečišťovat", která umožňují vyhnout se platbě pokut a která mají obchodní hodnotu od okamžiku svého poskytnutí státem. Certifikáty tedy nemají ve vztahu francouzský stát/provozovatelé kapacity žádnou hodnotu.

4.1.1.2. Vyjádření Francie

(83) Podle francouzských orgánů stát nestanoví cenu kapacitních certifikátů, a tudíž ani příjmy, které by provozovatelé kapacit mohli z prodeje svých certifikátů získat. Stát nezasahuje ani do množství produktů nabízených na trhu. U decentralizovaného mechanismu naopak určuje cenu a množství certifikátů trh. Finanční toky týkající se kapacitního mechanismu tak probíhají mezi subjekty řídícími se soukromým právem a v žádném případě nejsou pod kontrolou státu.

(84) Francouzské orgány se navíc domnívají, že finanční toky vztahující se k úhradě vypořádání rozdílů by měly v daném systému hrát jen velmi okrajovou úlohu (s ohledem na pobídky k vyrovnání, které jsou poskytovány v předstihu) a nelze je považovat za státní prostředky ani za prostředky pod kontrolou státu. Vypořádání rozdílů stanovené pro kapacitní mechanismus se řídí podle stejného modelu, který aktuálně platí v Evropě pro vypořádání rozdílů na trhu s energií (*electricity balancing settlement mechanisms*).

([14]) A.N.O.D.E. je sdružení alternativních dodavatelů ve Francii.
([15]) *Rozhodnutí Státní rady, spojené pododdíly 9. a 10., 9. října 2015.*
([16]) Věc C-279/08; viz také poznámka pod čarou 8. Komise odkazovala na tento případ ve 108. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

(85) Francouzské orgány rovněž tvrdí, že tento mechanismus se podobá více mechanismu projednávanému ve věci *PreussenElektra* ([17]), než mechanismům projednávaným ve věcech *Vent de Colère* ([18]) a *Essent* ([19]). Stejně jako v případě *PreussenElektra*, a na rozdíl od věci *Vent de Colère* tento kapacitní mechanismus nestanoví vyrovnávací mechanismus pro dodavatele. Na rozdíl od věci *Essent* platí, že i) finanční toky zůstávají trvale vlastnictvím soukromých účastníků (dodavatelů a provozovatelů kapacity); ii) finanční toky neplynou z daní. Přítomnost státních prostředků je o to spornější vzhledem k tomu, že na rozdíl od případu *PreussenElektra* není stanovena žádná minimální kupní cena kapacitních certifikátů.

(86) Kromě toho podle těchto orgánů nelze převod kapacitních certifikátů považovat za vzdání se veřejných prostředků. Stát se ve skutečnosti žádných prostředků nevzdává, protože tržní hodnota záručních certifikátů může vycházet buď ze i) skutečné hodnoty podkladového aktiva, na němž jsou založeny, ii) nebo z jejich nedostatku při emisi. Tyto dva prvky jsou mimo dosah státní moci a odlišují tento případ od věci *NOx* a *rumunských zelených certifikátů*, kdy v prvním případě bylo možno certifikáty prodat na aukci a ve druhém měly jen minimální hodnotu.

(87) A konečně v případě Rumunska zákon výslovně vyžaduje, aby dodavatelé přenášeli náklady na pořízení zelených certifikátů na odběratele. Soudní dvůr Evropské unie použil podobnou argumentaci v případě *Vent de Colère*, kde dodavatelé působili pouze jako finanční zprostředkovatelé (příspěvek k veřejné službě zásobování elektřinou, ([20]) což jim umožnilo zajistit kompenzaci dodatečných nákladů). Naproti tomu v případě francouzského mechanismu mohou poskytovatelé zcela svobodně zvolit způsob, jakým tyto náklady na své odběratele přenesou. Žádný mechanismus nezajišťuje dodavatelům kompenzaci dodatečných nákladů spojených s nákupem kapacitních certifikátů.

4.1.2. *Selektivní výhoda*

4.1.2.1. Připomínky zúčastněných stran

(88) Jedna společnost působící především ve Francii v oblasti velkoobchodu se společně s EDF domnívá, že tento mechanismus představuje závazek veřejné služby, přičemž se odvolává na rozhodnutí Komise ve věci N475/2003, která se týkala výběrového řízení na novou kapacitu v Irsku ([21]).

(89) Podle EDF platí, že pokud vydání certifikace odpovídá závazku disponibility, představuje protiplnění za službu poskytovanou provozovateli kapacit, a nikoli údajné bezplatně poskytnuté zvýhodnění.

(90) Kromě toho se EDF a další vertikálně integrovaná společnost dodávající elektřinu domnívají, že kapacitní mechanismus neposkytuje provozovatelům kapacity žádnou selektivní výhodu. Podle jejich názoru se jednotliví účastníci tohoto mechanismu nacházejí v totožné skutkové a právní situaci a dostává se jim zcela rovného zacházení: je jim poskytována stejná náhrada bez ohledu na použitou technologii. Žádný provozovatel tedy nebude moci být zvýhodněn na základě specifičnosti svého výrobního parku.

(91) Podle EDF je nesprávné tvrdit, že tato údajná výhoda by byla selektivní, protože kapacitní mechanismus „stanoví podporu provozovatelům kapacity, nikoli však jiným odvětvím hospodářství". Tím Komise popírá vlastnosti kapacitního mechanismu („*market-wide*" a „*technology neutral*"), stejně jako judikatura Soudního dvora Evropské unie, která posuzuje selektivitu jednoho opatření ve vztahu k jiným podnikům, které se nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci.

4.1.2.2. Vyjádření Francie

(92) Za prvé, podle příslušných orgánů představuje přidělování certifikátů v rámci tohoto kapacitního mechanismu protiplnění za závazek disponibility během hodin vysoké spotřeby nebo napětí v přenosové soustavě.

([17]) Věc C-379/98, *PreussenElektra AG proti Schhleswag AG, za přítomnosti Windpark Reußenköge III GmbH a Land Schleswig-Holstein*, ECLI:EU:C:2001:160.
([18]) Věc C-262/12; viz také poznámka pod čarou 10.
([19]) Spojené věci C-204/12 až C-208/12; viz také poznámka pod čarou 11.
([20]) Příspěvek na veřejnou službu zásobování elektřinou (CSPE) představuje poplatek daňové povahy uložený odběratelům elektřiny ve Francii, který je určen jako náhrada provozovatelům za dodatečné náklady vyplývající z jejich zákonných povinností veřejné služby zásobování elektřinou.
([21]) http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/137628/137628_485545_28_2.pdf.

(93) Za druhé se francouzské orgány domnívají, že závazek veřejné služby je jasně definován. Pokud jde o snížení odběru, volitelnost jejich certifikace umožňuje jejich účast v kapacitním mechanismu. Pokud jde o výrobní zařízení, deklarativní složkou certifikačního procesu není dotčena přesná povaha závazku veřejné služby: CRE bude schopna přijmout nezbytné sankce v případě pokusu o manipulaci trhu, a to zejména v případě, pokud by některý z účastníků podhodnotil své kapacity s cílem vytvořit tlak na zvýšení ceny těchto kapacitních certifikátů.

(94) Vzhledem k tomu, že kapacitní mechanismus je technologicky neutrální, orgány se domnívají, že neposkytuje žádné selektivní zvýhodnění konkrétní technologie výroby nebo snížení odběru.

(95) Podle Francie by stanovisko Komise, která se zřejmě domnívá, že kapacitní mechanismus by byl selektivní, pokud by byl určen výlučně provozovatelům kapacit (a nikoli jiným ekonomickým odvětvím), znamenalo, že jakákoli odvětvová opatření by byla již ze své podstaty selektivní.

4.1.3. *Vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy*

4.1.3.1. Připomínky zúčastněných stran

(96) Na tento bod žádný z respondentů nereagoval.

4.1.3.2. Vyjádření Francie

(97) Francouzské orgány se domnívají, že kapacitní mechanismus nebude mít žádný dopad na trh s elektřinou – a to ani na vnitrostátní úrovni, ani při interakcích se sousedními zeměmi – který bude i nadále fungovat stejně jako dosud. Konkrétně se domnívají, že trh s kapacitou nezmění ceny elektřiny na okamžitých trzích.

4.2. **Cíl společného zájmu a nezbytnost**

4.2.1. *Připomínky zúčastněných stran*

(98) Respondenti jsou obecně toho názoru, že mechanismus je potřebný a že by měl tvořit nedílnou součást organizace trhu. Pouze tři respondenti zpochybnili nezbytnost tohoto opatření z následujících důvodů:

1) analýza přiměřenosti výrobních kapacit, kterou provedla společnost RTE v roce 2015, nepředpokládá žádný problém v oblasti selhání;

2) v současné době existuje ve Francii nadbytečná kapacita, o čemž svědčí to, že objem certifikované kapacity na rok 2017 je vyšší než objem kapacity nezbytné k řešení špičky spotřeby, a

3) v průběhu posledních let došlo ke snížení spotřeby a špička spotřeby je stabilní (společnost RTE předpokládala, že špička spotřeby poroste).

4.2.2. *Vyjádření Francie*

4.2.2.1. Pokud jde o bezpečnost dodávek

(99) Podle názoru příslušných orgánů byl v posledních studiích RTE jednoznačně definován indikátor bezpečnosti dodávek a bylo v nich identifikováno i riziko selhání: v posledním předběžném odhadu společnosti RTE vypracovaném před vstupem mechanismu v platnost (v roce 2014) se v této studii v referenčním scénáři objevil schodek rozpětí ve výši 2 GW na zimu 2016–2017. Toto rozpětí bylo v předběžném odhadu z roku 2015 pro zimu 2017–2018 sníženo na 200 MW, avšak k tomu došlo na základě signálu, který představovalo zavedení tohoto mechanismu. Tyto analýzy byly údajně potvrzeny analýzami *Pentalaterálního energetického fóra (Pentalateral Energy Forum)*.

(100) Naproti tomu studie přiměřenosti, kterou provedla síť ENTSO-E (zpráva *Scenario Outlook and Adequacy Forecast*), byla založena na deterministické metodice: špička spotřeby v důsledku vln chladného počasí a teplotní citlivosti nebyla v tomto hodnocení vymodelována. Tyto rozdílné výsledky jsou způsobeny uvedenými rozdíly v metodice. Uplatnění cílové metodiky, o jejíž zavedení ENTSO-E usiluje, povede ke snížení rozdílů mezi těmito jednotlivými

prozatímními prognózami. V tomto ohledu je prognóza *Mid-Term Adequacy Forecast*, kterou síť ENTSO-E zveřejnila v roce 2016 ([22]) a která představuje první verzi založenou na pravděpodobnostní metodice, v souladu s výsledky studie PLEF a RTE.

(101) Na rozdíl od toho, co podle všeho naznačuje Komise, nebyl francouzský kapacitní mechanismus vytvořen za účelem řešení potenciálního problému *missing money*, ale pro zajištění bezpečnosti dodávek francouzské elektroenergetické soustavy (zejména v období špičky spotřeby) tím, že bude poskytovat náhradu za disponibilitu zdrojů, za něž nelze náhradu uspokojivým způsobem poskytnout pouze na trhu s energií.

(102) Francie zavedla několik opatření na doplnění kapacitního mechanismu: projekty zaměřené na propojení; úpravy regulovaných sazeb a sazeb za využívání veřejných soustav pro přenos a distribuci elektřiny tak, aby lépe odrážely období nedostatku; vytváření kapacit snižování odběru (například prostřednictvím vytvoření regulačního rámce pro trhy s elektřinou, který umožní zapojení snížení odběru do všech mechanismů, odstranění technických a konkurenčních překážek agregace kapacit, zavedení inteligentních měřicích přístrojů); zavedení obnovitelných zdrojů energie atd.

(103) RTE mezitím zveřejnila své hodnocení přiměřenosti výrobních kapacit na rok 2016. Podle příslušných orgánů poslední předběžný odhad RTE analýzu, kterou provedly francouzské orgány, nemění. Naopak ji potvrzuje, neboť znovu ilustruje, že bezpečnost zásobování ve Francii závisí na budoucnosti některých tepelných elektráren (zejména v kombinaci s plynovými elektrárnami) a na snížení spotřeby, tj. právě těch systémů, které jsou na zavedení kapacitního mechanismu nejcitlivější.

Obrázek 3

Ukazatele selhání při „vysokokapacitním tepelném scénáři“ a „nízkokapacitním tepelném scénáři“

		2016–17	2017–18	2018–19	2019–20	2020–21
„Vysokokapacitní tepelný scénář“	Předpokládané množství nedodané energie	2,0 GWh	1,4 GWh	2,5 GWh	2,7 GWh	0,8 GWh
	Předpokládané ztráta zatížení	0 h 45	0 h 30	1 h 00	0 h 45	0 h 15
	Rozpětí nebo schodek kapacity	4 700 MW	5 400 MW	3 600 MW	3 700 MW	6 600 MW
„Nízkokapacitní tepelný scénář“	Předpokládané množství nedodané energie	8,6 GWh	13,4 GWh	26,5 GWh	26,2 GWh	7,6 GWh
	Předpokládané ztráta zatížení	2 h 30	3 h 45	6 h 45	6 h 15	2 h 15
	Rozpětí nebo schodek kapacity	600 MW	– 700 MW	– 2 500 MW	– 2 400 MW	900 MW

Zdroj: RTE, předběžný odhad 2016.

(104) Podle RTE by měl být mezi tepelnými scénáři předloženými v předběžném odhadu 2016 (viz obrázek 3) v případě absence kapacitního mechanismu zvolen „nízkokapacitní tepelný scénář“. „Nízkokapacitní tepelný scénář“ zahrnuje uzavření některých zařízení, zejména těch, jejichž uzavření provozovatelé v současné době odložili do doby zavedení kapacitního mechanismu. „Vysokokapacitní tepelný scénář“ naproti tomu odpovídá zachování všech stávajících elektráren nezávisle na jakýchkoli ekonomických úvahách: podle názoru orgánů tedy není pravděpodobné, že by se uskutečnil.

([22]) K dispozici na následující adrese: https://www.entsoe.eu/outlooks/maf/Pages/default.aspx.

(105) V „nízkokapacitním tepelném scénáři“ je tak ohrožena bezpečnost dodávek počínaje zimou 2017–2018, pokud jako referenční hodnotu použijeme průměrnou zimu. Společnost RTE navíc provedla stále za předpokladu cnízkokapacitního tepelného scénáře výpočet pravděpodobnosti selhání tak, že simulovala vlny extrémně chladného počasí v následujících pěti zimách. Výsledky tohoto výpočtu jsou uvedeny na obrázku 4.

Obrázek 4

Pravděpodobnost selhání v extrémně chladném zimním počasí (v hodinách)

	2016–17	2017–18	2018–19	2019–20	2020–21
Pravděpodobnost selhání	5–15	8–21	16–36	14–34	5–13

Zdroj: RTE.

(106) Z tohoto výpočtu vyplývá, že pravděpodobnost selhání by pokaždé překročila kritérium selhání, které zvolila Francie, tj. pravděpodobnost selhání v průměrné délce 3 hodin ročně. Je třeba uvést, že snahou francouzského kapacitního mechanismu je právě zajištění proti takto extrémnímu zimnímu počasí.

4.2.2.2. Pokud jde o ostatní námitky Komise k rozhodnutí o zahájení řízení

(107) Ve 164. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení Komise připomněla, že orgán pro hospodářskou soutěž navrhl zavedení sazby za použití veřejné soustavy pro přenos a distribuci elektřiny (TURPE), která je nastavena odlišně pro jednotlivá roční období, dny v týdnu a denní hodiny, a která rozlišuje zejména mezi obdobím špičky a obdobím slabého provozu s cílem přimět průmyslové odběratele ke snížení poptávky v období špičky. Francie potvrdila, že systém TURPE je již nyní nastaven tak, že používá ceny diferencované podle ročního období, dnů v týdnu a/nebo denních hodin.

(108) A konečně v 153. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k závěru, že faktory tzv. de-ratingu (v rámci volitelného normativního certifikačního systému) nejsou dostatečně jasné. Francie objasnila, že v tomto volitelném normativním certifikačním systému odpovídá úroveň certifikované kapacity (NCC) průměrnému výkonu daného zařízení v hodinách PP2 ve všech historických ročních obdobích, vynásobenému koeficientem příspěvku jednotlivých odvětví (tzv. *de-ratingový* faktor). Tyto koeficienty příspěvku (85 % u průtočné vodní elektrárny, 70 % u větrné elektrárny a 25 % u solární elektrárny) odrážejí skutečnost, že v případě zařízení, která generují přerušovanou energii, není průměrná disponibilita v hodinách PP2 přesným odrazem příspěvku těchto zařízení ke snížení rizika selhání v důsledku: i) korelace mezi disponibilitou zařízení a momenty napětí v soustavě (což není případ regulovatelné kapacity) a ii) nekonstantní profil disponibility v hodinách PP2 (regulovatelné kapacity mají plochý profil disponibility), což je významné, protože pravděpodobnost selhání v hodinách PP2 není rovnoměrná. Koeficienty příspěvku v letech dodávek 2017, 2018 a 2019 byly vypočteny na základě scénářů předběžného odhadu RTE na základě velkého počtu statistických řad.

4.3. **Vhodnost opatření podpory**

4.3.1. *Rozlišování mezi kapacitami snížení odběru*

4.3.1.1. Připomínky zúčastněných stran

(109) Většina respondentů poukazuje na údajné rozlišování mezi implicitními sníženími poptávky a explicitními sníženími poptávky. Většina z nich (5) se domnívá, že tento mechanismus je příznivější pro explicitní snížení poptávky vzhledem k povinnosti aktivace uložené v případě implicitního snížení poptávky, která je považována za dosti omezující. Dva respondenti uvedli, že podle přijatého kritéria bezpečnosti dodávek by kapacita explicitního snížení poptávky měla být aktivována jen jednou za deset let (vzhledem k tomu, že tento mechanismus byl navržen pro období zimní špičky, které nastává jednou za deset let). Proto se domnívají, že

počet hodin v období PP2 (disponibilita explicitního snížení poptávky) by měl být desetkrát vyšší než počet hodin v období PP1 (faktické omezení implicitního snížení poptávky). Dva respondenti byli opačného názoru a uvedli, že za výhodnější považují podmínky implicitního snížení poptávky vzhledem k tomu, že provozovatelé explicitního snížení musí nést náklady na certifikaci. Dva respondenti se domnívají, že francouzské orgány dosáhly správné rovnováhy mezi povinnostmi obou těchto typů provozovatelů snížení poptávky.

4.3.1.2. Vyjádření Francie

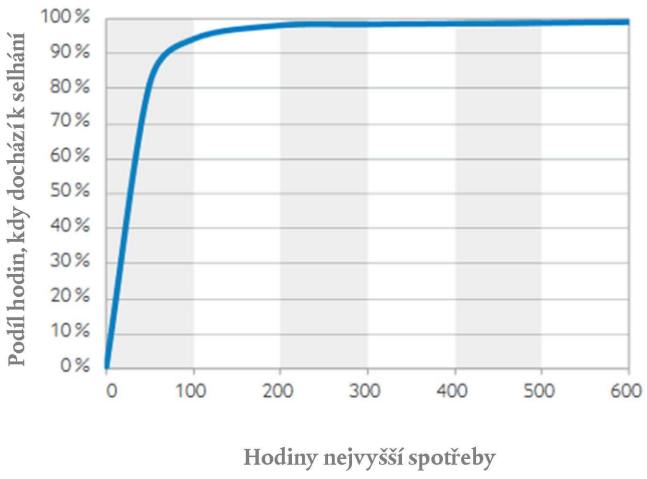
(110) Francie se hájila odlišnými povinnostmi obou typů provozovatelů zajišťujících snížení poptávky. Tvrdí, že odlišné podmínky jsou nezbytné právě proto, aby umožnily účast obou těchto typů kapacity v daném mechanismu. Zejména vzhledem k tomu, že protistrana, po níž je požadováno implicitně zhodnocené snížení poptávky, je silnější (aktivace versus disponibilita), je logické, že počet dnů, které se jí týkají (dny PP1) je nižší než počet dnů, kdy je požadována disponibilita od provozovatele explicitního snížení poptávky.

(111) Některé zúčastněné strany se nyní obávají, že délka období PP2 je potenciálně poddimenzována, ačkoli je vyšší než délka období PP1. Podle Francie představuje dimenzování období PP1 a PP2 složitou otázku, jejíž řešení nutně vyžaduje kompromis. Aby společnost RTE uspokojivého kompromisu dosáhla, vypracovala studie, jejichž výsledky byly prezentovány v *Průvodní zprávě návrhu pravidel kapacitního mechanismu (Rapport d'accompagnement de la proposition de règles du mécanisme de capacité)* (2014).

(112) Lze tedy shrnout, že se francouzské orgány rozhodly stanovit délku období PP1 na 100 až 150 hodin s cílem podchytit hodiny nejvyšší spotřeby (viz obrázek 5 níže) a zároveň zajistit, že budou schopny určit účast odběratelů, jejichž poptávku lze snížit, na snižování rizika selhání.

Obrázek 5

Souvislosti mezi selháním a hodinami nejvyšší spotřeby

Zdroj: RTE, Rapport d'accompagnement de la proposition de règles du mécanisme de capacité (2014), s. 139.

(113) Podle Francie by období PP2 mělo být sice delší než období PP1 (protože pojem aktivace je náročnější než disponibilita), období PP2 by však nemělo být příliš dlouhé, aby nedocházelo k nepatřičnému znevýhodňování některých odvětví, zejména snižování poptávky. Z téže studie RTE rovněž vyplynulo, že 99 % hodin selhání je již zahrnuto do 300 hodin nejvyšší spotřeby, a že proto cílené období PP2, do něhož spadalo 100 až 300 hodin nejvyšší spotřeby, představuje logickou volbu umožňující odpovídající odhad příspěvku ke snížení rizika selhání kapacit explicitního snížení poptávky.

(114) Francouzské orgány zvolily v rámci tohoto rozpětí 100 až 300 hodin počet 250 hodin. Tento počet totiž umožňuje i) podchytit téměř 99 % hodin selhání (viz obrázek 5), a tudíž nevede ke zhoršení podchycení rizika selhání oproti maximálnímu počtu 300 hodin, a ii) zvýšit disponibilitu explicitního snížení poptávky ve vztahu k ostatním odvětvím ([23]). Proto se francouzské orgány pro zajištění stejné úrovně bezpečnosti dodávek rozhodly pro délku období PP2 maximálně 250 hodin s cílem maximalizovat příspěvek explicitních snížení poptávky ke stejné úrovni pokrytí rizika selhání.

(115) Pokud by byla délka období PP2 naplánována jako desetinásobek délky období PP1, bylo by nutné stanovit disponibilitu výrobních prostředků a prostředků ke snížení poptávky na 1 000 až 1 500 hodin. Vzhledem k omezení disponibility kapacit snížení poptávky na delší období by rozšíření povinnosti disponibility mělo na tyto kapacity dopad v podobě snížení potenciálu jejich zhodnocení z hlediska kapacitního mechanismu. Snížení průmyslové poptávky ve výši 100 MW, u něhož je možné zajistit disponibilitu v řádu sta, avšak už nikoli tisíce hodin, by pak bylo zhodnoceno jako 20 MW tepelného výkonu, i když ze studií vyplývá, že jeho příspěvek ke snížení rizika selhání je srovnatelný s 90 MW tepelného výkonu. Z tohoto důvodu a za účelem zajištění spravedlivé hospodářské soutěže mezi provozovateli snížení poptávky a výrobci francouzské orgány rozhodly, že nestanoví období PP2 jako desetkrát delší než období PP1, ale že použijí cílené období PP2.

(116) Francouzské orgány kromě toho připomínají, že kapacitní mechanismus stanoví kontrolu disponibility kapacit (pokud nedochází ke spontánní aktivaci), což umožňuje zaručit, že mezi závazkem disponibility a závazkem aktivace nevznikne žádný efekt mrtvé váhy.

(117) Francouzské orgány se však nebrání ani nastavení jiných hodnot než těch, které byly v současné době zvoleny v uvedených pravidlech, ale domnívají se, že současně platný rámec zajišťuje správnou rovnováhu mezi nezávislými provozovateli snížení poptávky a dodavateli. Proto se domnívají, že poměr období PP1/PP2 by měl být v prvních letech dodávek zachován. Jeho hodnotu lze přehodnotit v případě, že vysílané signály nebudou dostatečně relevantní, a takové posouzení je možno začlenit do posouzení fungování trhu s kapacitou.

4.3.2. *Vyloučení přeshraničních kapacit*

4.3.2.1. Připomínky zúčastněných stran

(118) Připomínky obdržené v reakci na rozhodnutí o zahájení řízení svědčí o široké shodě mezi účastníky trhu na tom, že francouzský mechanismus by se měl postupně otevírat (a to tak, aniž by bylo ohroženo spuštění mechanismu v lednu 2017) přeshraničním kapacitám.

4.3.2.2. Vyjádření a nápravná opatření navrhovaná Francií

(119) V reakci na tuto situaci navrhla Francie explicitně zohlednit zahraniční kapacity podle hybridního modelu, který poskytuje náhradu za zahraniční propojení stejně jako za zahraniční výrobní kapacity a kapacity snížení poptávky. Podle tohoto návrhu se největší náhrada bude týkat buď zahraničních propojení, nebo zahraničních kapacit v závislosti na jejich nedostatku.

(120) Podle tohoto návrhu by zahraniční výrobní kapacity a zahraniční kapacity snížení poptávky měly získat poukázky na propojení, aby bylo možné provést jejich certifikaci a poté nabízet jejich kapacitní certifikáty na francouzském trhu s kapacitou.

(121) Poukázky budou přidělovány pro jednotlivé hranice na základě příspěvku přeshraničních členských států k bezpečnosti dodávek ve Francii. Tyto poukázky pak budou draženy na aukcích „od hranice k hranici“. Aukce poukázek na propojení odpovídajících určitému propojení se budou moci zúčastnit veškeré výrobní kapacity a kapacity snížení poptávky sousední země propojené s Francií na základě daného propojení. Tyto aukce se budou konat v roce dodávky – 1 (dále jen RD-1). Tento systém nebrání tomu, aby se kapacity nasmlouvané

([23]) V průvodní zprávě k těmto pravidlům společnost RTE zdůraznila, že většina výrobních odvětví nereaguje na to, zda bude období PP2 trvat 200, 250 nebo 300 hodin, avšak selhání na tuto skutečnost reagují, a že jejich příspěvek k riziku selhání byl ovlivněn větším intervalem disponibility.

v rámci francouzského mechanismu současně účastnily jiných kapacitních mechanismů v Evropské unii. V této souvislosti pak bude nutné ve spolupráci s dotčenými státy definovat podmínky kontroly a hodnocení poskytované služby.

(122) Jakmile zahraniční výrobní kapacity nebo kapacity snížení poptávky získají poukázky na propojení, mohou se nechat certifikovat a získat kapacitní certifikáty. Následně pak mohou tyto kapacitní certifikáty prodávat na francouzském trhu s kapacitou.

(123) Francouzské orgány se zavazují jednostranně provádět výše uvedené „pragmatické hybridní" řešení, tedy začlenit do svého regulačního rámce možnost, aby se zařízení nacházející se v sousedních členských státech explicitně účastnila francouzského kapacitního mechanismu s výhradou toho, že bude k dispozici dostatečná tranzitní kapacita umožňující tato propojení. Tento regulační rámec však bude předpokládat dohodu provozovatelů přepravní soustavy ([24]) (PPS) dotčených členských států ve formě protokolu o spolupráci, která umožní zavést proces certifikace a kontroly nezbytné pro provádění tohoto mechanismu.

(124) Pokud tento protokol některé PPS z dotčených členských států nepodepíší, zavazují se francouzské orgány zavést ochranný postup umožňující zajistit explicitní účast zahraničních kapacit v kapacitním mechanismu, a tudíž s konečnou platností vystoupit z modelu založeného na implicitní účasti. Tento ochranný postup bude spočívat v explicitní účasti propojení (řešení, které je možno provést bez podpory ostatních členských států a které umožňuje zohlednit hodnotu, kterou přinesou propojovací kapacity z hlediska bezpečnosti dodávek ve Francii).

(125) Provedení těchto závazků vyžaduje přezkum nařízení z roku 2012, které přijala Státní rada po konzultaci s Nejvyšší radou pro energetiku (*Conseil supérieur de l'énergie*), s Národní radou pro hodnocení norem (*Conseil national d'évaluation des normes*), s Energetickou regulační komisí a s orgánem pro hospodářskou soutěž. Francouzské orgány se domnívají, že není možné předpokládat přijetí tohoto nařízení před koncem roku 2017, a tudíž ani následný přezkum pravidel přijatých za účelem jeho provádění. Francouzské orgány se domnívají, že by tato etapa mohla trvat přibližně šest měsíců. Harmonogram předložený francouzskými orgány tedy závisí na rozpracování regulačního rámce v roce 2018 s cílem, aby byl účinný od roku dodávky 2019.

4.3.3. *Absence signálů pro nové investice*

4.3.3.1. Připomínky zúčastněných stran

(126) Komise obdržela k tomuto tématu řadu reakcí a vyjádřené názory se výrazně rozcházely.

(127) Většina (7) respondentů se shodla na tom, že tento mechanismus není ve své původní podobě schopen podpořit nové investice do elektráren. Mezi nejčastěji uváděné důvody patří absence reprezentativního cenového signálu v dostatečném předstihu před rokem dodávky, strop ceny kapacity stanovený na 40 000 EUR/MW (vyplývající ze stropu, který lze použít pro mechanismus vypořádání rozdílů) a absence dlouhodobých smluv.

(128) Většina respondentů tedy potvrdila, že tento mechanismus je buď příliš složitý, nebo že je přinejmenším obtížné, aby dodavatelé a především noví účastníci na trhu odhadli své budoucí portfolio. Jeden z respondentů upozornil na to, že těmto problémům by bylo možné předejít pomocí centralizovaného kapacitního mechanismu.

(129) Dva výrobci (zavedení) tento názor nesdílejí a domnívají se, že tento mechanismus umožní získat nové investice, zejména vzhledem ke lhůtě 4 let před rokem dodávky, k možnosti, aby trh vyvíjel produkty včas, a k cenovému signálu, který považují za spolehlivý. Kromě toho jsou toho názoru, že tento mechanismus poskytuje dostatečné záruky umožňující zajistit transparentnost povinností zajišťovat kapacitu, mimo jiné tak, že RTE bude pravidelně zveřejňovat prognózy týkající se celkové úrovně kapacitních certifikátů požadovaných pro každý rok dodávky.

([24]) Podle článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55) je provozovatelem přenosové soustavy *„fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přenosové soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektřiny"*.

(130) Dva další respondenti (alternativní výrobci) poukazují na to, že hlavním cílem tohoto mechanismu je spíše udržet v provozu stávající kapacity, než stimulovat nové investice.

4.3.3.2. Vyjádření a nápravná opatření navrhovaná Francií

Absence dlouhodobých smluv

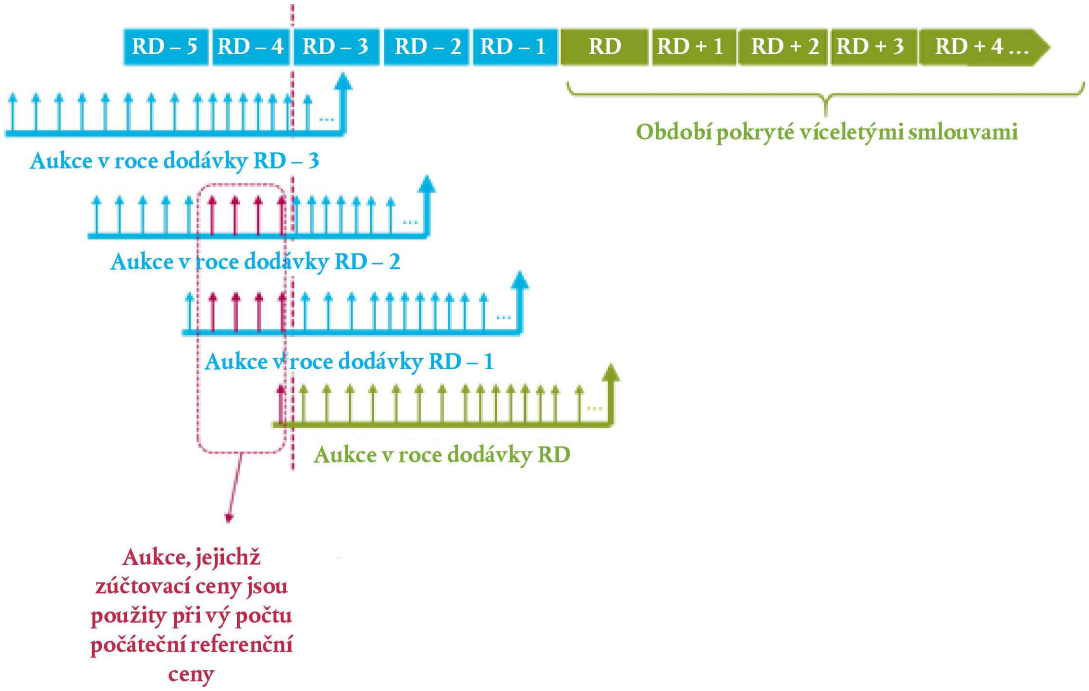
(131) Na základě zpětné vazby od třetích stran se francouzské orgány zavázaly zavést víceletý systém uzavírání smluv, jehož cílem je podpořit investice do nových kapacit. Pro tento systém budou způsobilé všechny nové kapacity, ([25]) pokud již nemají jiný mechanismus podpory.

(132) Aby byla umožněna dostatečně dlouhá lhůta na provedení nových projektů, uskuteční se první aukce kapacitních certifikátů na platformě EPEX v roce RD-4. Provozovatelé potenciální nové kapacity budou muset předložit své nabídky společnosti RTE v poslední čtvrtině roku RD-4. Tyto nabídky musí obsahovat především návrh ceny a objemu.

(133) Následně se porovná konkurenceschopnost této ceny s „počáteční referenční cenou“, při jejímž překročení by nabídky neměly být přijaty. Počáteční referenční cenou bude vážený průměr ceny ([26]) kapacity, který bude založena jednak na aukci uspořádané v roce RD-4 pro rok dodávky RD, jednak na aukcích uspořádaných v průběhu téhož roku pro roky dodávky RD-2 a RD-1, jak je uvedeno na obrázku 6.

Obrázek 6

Návrh skladby počáteční referenční ceny

Zdroj: Dopis francouzských orgánů ze dne 9. září 2016.

([25]) Kritéria použitá pro rozlišení investic do nových kapacit od investic do údržby nebo prodloužení životnosti stávajících zařízení budou uvedena do souladu s definicemi ve francouzských právních předpisech již existujícími, které umožňují odlišit „nové kapacity“ od investic do údržby nebo prodloužení životnosti. Výše uvedený článek L. 311-1 energetického zákoníku ve znění zákona č. 2015-992 o přechodu energetického systému k ekologickému růstu tak stanoví, že: „*S výhradou článku L. 311-6 je využívání veškerých nových zařízení na výrobu elektřiny podmíněno získáním správního povolení. Za nová výrobní zařízení ve smyslu tohoto článku jsou považována rovněž zařízení, jejichž instalovaný výkon se zvýší nejméně o 20 %, a rovněž zařízení, u nichž dojde ke změně primárního zdroje energie*“.

([26]) Přesnou váhu určí francouzské orgány podle situace na trhu.

(134) Účastníci trhu tedy nebudou znát počáteční referenční cenu předem a tato cena bude určena až na základě výsledků na trhu.

(135) Pokud jde o objemy, které je nutno smluvně zajistit, uplatní francouzské orgány křivku poptávky, která umožní tyto objemy omezit na nabídky, které budou reálně konkurenceschopné v dlouhodobém měřítku. Tuto křivku poptávky každoročně vypracuje společnost RTE a schválí ji CRE a bude odrážet hodnotu nové kapacity pro společnost. Jedná se tedy o to zajistit, aby měl mechanismus uzavírání víceletých smluv skutečně pozitivní dopad na odběratele.

(136) Vybrané kapacity získají kontrakt na vyrovnání rozdílů v trvání 7 let, který bude fungovat obdobně jako příplatek („*feed-in premium*"), tj. jakýkoli rozdíl mezi nabídkovou cenou a referenční tržní cenou bude znamenat buď vrácení rozdílu (v případě, že referenční tržní cena bude vyšší než nabídková cena), nebo jeho inkaso (v případě, že referenční tržní cena bude nižší než nabídková cena). Za účelem podpory snahy hospodářských subjektů na trhu o maximalizaci příjmů však investor nebude povinen vracet rozdíl (prodejní cena – nabídková cena) u všech příjmů z prodeje certifikátů za cenu vyšší, než je nabídková cena.

(137) Francouzské orgány navíc zvažují zavedení environmentálních kritérií, která povedou k preferenci nízkouhlíkových výrobců, a to v podobě i) přednosti v oblasti životního prostředí při stejných technických a ekonomických vlastnostech a ii) stropu na emise, které může vytvořit zařízení využívající specifický rámec pro nové kapacity. Environmentální kritéria, jako je úroveň emisí skleníkových plynů, budou definována v pravidlech, případně lze přijmout nabídku, která bude nejvýhodnější z hlediska životního prostředí. Kromě toho se budou muset stávající zařízení i nadále řídit francouzskými i evropskými právními předpisy v oblasti životního prostředí, což může případně znamenat nutnost investic do těchto zařízení s cílem uvést je do souladu s těmito předpisy.

(138) Francouzské orgány se zavazují zavést v roce 2019 systém výběru kapacit, přičemž s první účinnou účastí vybraných kapacit se počítá v roce dodávky 2023. Kromě toho se zavazují od roku 2019 zavést přechodný systém víceletých smluv, který umožní pokrýt období mezi lety 2020 a 2023. To by například znamenalo, že v roce 2019 by byl zahájen „trvalý" systém pro rok dodávky 2023, ale také přechodný systém pro roky dodávky 2020, 2021 a 2022.

Pro dodavatele je obtížné dlouhodobě předvídat vývoj svých zákaznických portfolií

(139) Francouzské orgány se domnívají, že pravidelné prognózy RTE by měly zajistit dodavatelům dostatečnou podporu, díky které budou schopni přesněji předpovídat konečnou výši své povinnosti zajistit kapacitu. Orgány k tomu dodávají, že dodavatelé mají možnost alespoň v prvních letech fungování tohoto mechanismu provést zdarma vyrovnání svých kapacit až do konce roku dodávky.

(140) Bez ohledu na výše uvedené skutečnosti a na doplnění těchto záruk navrhují francouzské orgány zahrnout do pravidel kapacitního mechanismu ustanovení o podpoře alternativních dodavatelů při výpočtu jejich povinnosti zajistit kapacitu. V současné době tato pravidla stanoví, že RTE oznamuje každému dodavateli předběžnou výši jeho povinnosti jeden rok po roce dodávky a konečnou výši jeho povinnosti dva roky po roce dodávky. RTE navíc vyvinula podpůrné nástroje umožňující informovat účastníky o výši jejich povinností před uplynutím těchto lhůt. Francie navrhuje, aby byla právními předpisy stanovena povinnost společnosti RTE poskytovat dodavatelům podporu při výpočtu jejich povinnosti, zejména zpřístupněním nástrojů umožňujících alternativním poskytovatelům, aby mohli přesněji předvídat svou povinnost zajištění kapacity, a zřízením řádných kontaktních míst, jejichž prostřednictvím budou dodavatelé tyto nástroje využívat s cílem zjistit předpokládanou výši své povinnosti. Dodavatelé budou mít rovněž možnost využívat tyto nástroje na vlastní žádost mimo tato kontaktní místa, která budou upravena v pravidlech.

Potenciální absence pobídek účastníkům, aby dosáhli rovnováhy před rokem dodávky

(141) Kromě toho se francouzské orgány zavázaly přezkoumat podmínky vyrovnání s cílem podpořit co nejpřesnější certifikaci provozovatelů kapacity. Konkrétně to znamená, že se náklady na vyrovnání uplatněné na jednotlivé účastníky vypočtou na základě objemu vyrovnání každého účastníka:

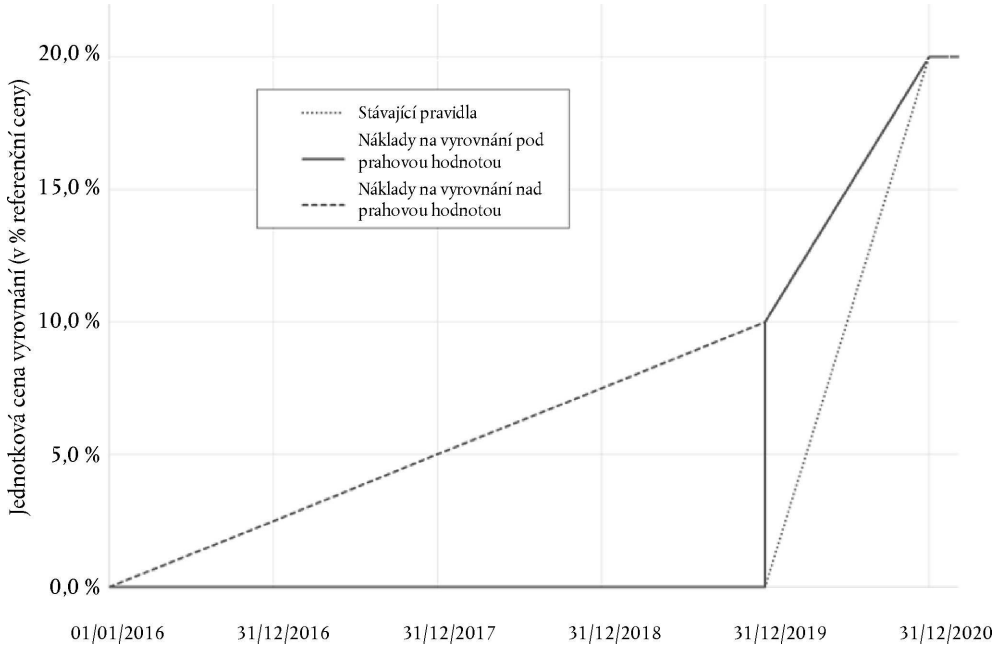
1) pokud je součet vyrovnání nižší než 1 GW (součet absolutních hodnot), zůstává vyrovnání před rokem dodávky i nadále bezplatné;

2) pokud je součet vyrovnání vyšší než 1 GW (součet absolutních hodnot), je vyrovnání před rokem dodávky zpoplatněno.

(142) Progresivní povaha nákladů na vyrovnání je ilustrována na obrázku 7 níže (rok dodávky: 2020), přičemž jednotková cena se zvyšuje úměrně tomu, jak se blíží rok dodávky.

Obrázek 7

Ilustrace nového rámce navrhovaného pro vyrovnání na rok 2020, kdy k = 0,2

Zdroj: Dopis francouzských orgánů ze dne 9. září 2016.

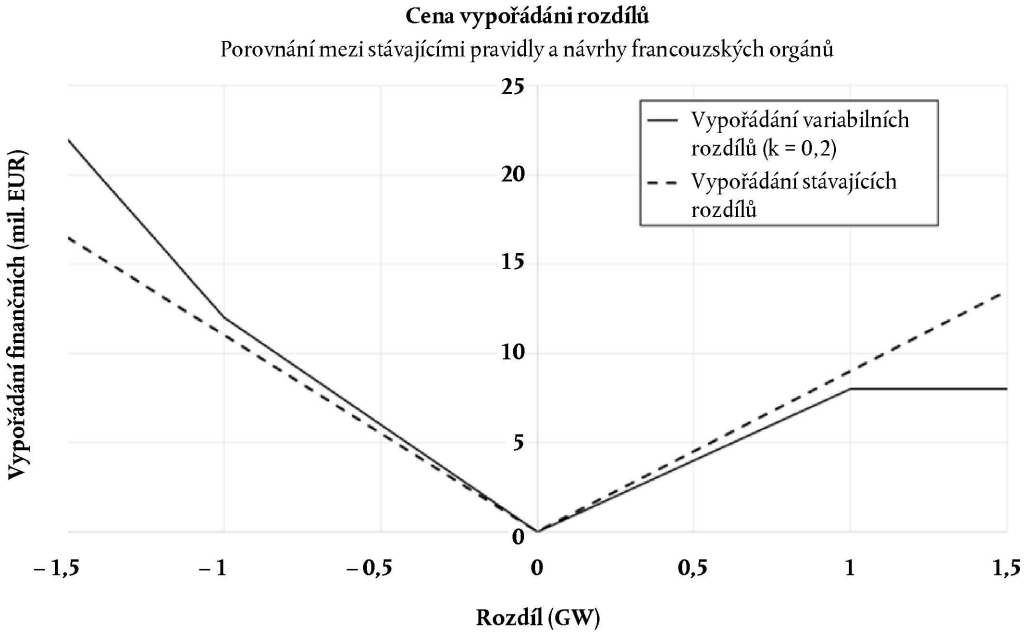
(143) Provozovatelé kapacit jsou nyní povinni provádět vyrovnání v krátké lhůtě, která je definována v pravidlech, při významných událostech (tj. takových, které způsobují nedostupnost prostředků v porovnání s jejich předpokládanou disponibilitou, jako je například „konzervační provoz“, definitivní uzavření, poškození vedoucí ke snížení disponibility na dlouhou dobu atd.) ([27]).

(144) Francouzské orgány navrhují rovněž úpravu mechanismu vypořádání rozdílů s cílem ještě více odradit účastníky trhu od vytváření negativních nebo pozitivních rozdílů. Zejména bude zdvojnásoben koeficient pobídky „k“, uplatňovaný v případě nerovnováhy (ve vyhlášce ze dne 22. ledna 2015 byl stanoven na 0,1, po zvýšení bude mít tedy hodnotu 0,2); navíc bude dále zvýšen v případě záporné nerovnováhy, která překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW, a ještě méně výhodný bude v případě kladné nerovnováhy, která rovněž překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW (přesnou výši těchto prahových hodnot určí příslušné orgány na základě zpětné vazby trhu, v žádném případě však nepřesáhne 1 GW). Tyto změny jsou znázorněny na obrázku 8.

([27]) Dříve měli provozovatelé kapacit pouze povinnost oznamovat události způsobující odchylku větší než 100 MW oproti jimi předpokládané disponibilitě. Hlavním rozdílem je, že po tomto prohlášení provozovatele nemuselo nutně následovat vyrovnání (provozovatel mohl s vyrovnáním počkat nebo vyrovnání neprovést a fungovat i s těmito rozdíly). Jediný případ, kdy existovala povinnost vyrovnání, se týkal definitivních uzavření. Toto ustanovení navíc nebylo obsaženo v právních předpisech, ale bylo stanoveno v certifikační smlouvě; nyní bude zahrnuto do právních předpisů (text na vyšší úrovni).

Obrázek 8

Znázornění návrhu na vypořádání rozdílů s prahovým efektem 1 GW a s k = 0,2

Zdroj: Dopis francouzských orgánů ze dne 9. září 2016.

Strop cen vypořádání rozdílů neodráží náklady CONE

(145) Kromě toho se francouzské orgány zavázaly postupně zvyšovat regulovanou cenu (která představuje strop pro ceny rozdílů, a proto nepřímo i pro ceny kapacitních certifikátů), podle následujícího časového plánu:

1) v roce 2017 regulovaná cena ve výši 20 000 EUR/MW, aby se účastníci měli možnost naučit ovládat fungování trhu s omezeným rizikem vzhledem ke zpožděnému skutečnému zavedení tohoto systému;

2) v letech 2018 a 2019 regulovaná cena ve výši 40 000 EUR/MW;

3) od roku 2020 regulovaná cena ve výši 60 000 EUR/MW, aby kapacitní mechanismus mohl případně vyslat cenové signály odpovídající potřebě nových kapacit na trhu, který by v té době měl již dosáhnout dostatečné zralosti.

(146) Francouzské orgány se navíc zavazují, že počínaje rokem dodávek 2021 budou každoročně aktualizovat regulovanou cenu tak, aby dosáhla hodnoty odpovídající nákladům CONE, zejména nákladům na plynovou elektrárnu typu CCG nebo na otevřený cyklus, kterou vypočte provozovatel veřejné elektroenergetické přenosové soustavy a schválí regulační orgán. Tato aktualizace nemusí být nutně provedena na základě celkové revize pravidel kapacitního mechanismu.

(147) Tento časový plán umožňuje i) sladit případné zvýšení regulované ceny s dobou, kdy vstoupí v platnost systém víceletých smluv na nové kapacity a ii) dotázat se všech účastníků trhu společně na zvýšení regulované ceny a na zavedení systému víceletých smluv na nové kapacity ([28]).

([28]) V rámci hloubkového šetření kapacitního mechanismu provedly útvary Evropské komise a francouzské úřady první analýzy potřeb financování v souvislosti s novými investičními projekty u projektů typu CCG (na základě finančních údajů o projektu Landivisiau a jednotlivých prvků uvedených v ekonomické literatuře). Tyto analýzy naznačují, že příjem z kapacit ve výši 60 000 EUR/MW/rok je co do rozsahu v souladu s novými investicemi do CCG, ale že by v zájmu zajištění ziskovosti projektů bylo možné uvažovat o zvýšení regulované ceny. Na základě stávajících finančních údajů je ziskovost projektů fakticky zajištěna pouze pro příjem z kapacit blížících se 60 000 EUR/MW/rok. V těchto analýzách je nutné pokračovat, aby se učinil přesnější závěr ohledně možnosti zvýšení regulovaných cen a zajistilo se tak, aby úroveň regulovaných cen mohla být zárukou pro odběratele, aniž by zároveň představovala překážku vstupu na trh s elektřinou.

(148) Kromě výše uvedených skutečností a skutečností uvedených v rozhodnutí o zahájení řízení Komise při jednání s francouzskými orgány uvedla, že se obává, aby *spread* mezi ARENH a cenou elektřiny na trhu s energií nepředstavoval také implicitní strop cen kapacity vzhledem k tomu, že produkt ARENH obsahuje i kapacitní certifikáty.

(149) Francouzské orgány odpověděly, že:

1) objem kapacitních certifikátů souvisejících s produktem ARENH je v porovnání s celkovým objemem trhu s kapacitou dostatečně nízký, a tudíž nemůže ovlivňovat ceny ostatních kapacitních certifikátů a

2) současný *spread* se rovná víceméně 10 EUR/MWh, což odpovídá ceně kapacity 87 600 EUR/MW. Vzhledem k tomu, že regulovaná cena kapacity byla stanovena pro rok 2017 na 20 000 EUR/MW/rok, pro období 2018–2019 na 40 000 EUR/MW/rok a pro rok roce 2020 na 60 000 EUR/MW/rok, nepředstavuje ARENH v současné době konkurenceschopný produkt ([29]).

(150) Francouzské orgány se však zavazují, že v rámci budoucího vyhodnocení fungování trhu budou zkoumat možnost „financializace" kapacitní části produktu ARENH ([30]) s cílem zabránit tomu, aby tento produkt narušoval volnou tvorbu cen na trhu s kapacitou.

4.3.4. *Další námitky Komise*

(151) Ve 182. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvedla, že by Francie měla objasnit, proč nebyly přijaty některé návrhy orgánu pro hospodářskou soutěž na zlepšení tohoto mechanismu, uvedené v jeho stanovisku č. 12-A-09 ze dne 12. dubna 2012.

(152) Francouzské orgány vysvětlily, že s přihlédnutím k navrhovaným změnám (tj. přimět výrobce k tomu, aby deklarovali předpokládanou disponibilitu svých výrobních zařízení na základě historické disponibility těchto zařízení a zavedli mechanismus umožňující explicitní účast přeshraničních kapacit), zbývají pouze dva návrhy orgánu pro hospodářskou soutěž, které nebyly přijaty:

1) předpokládat, že certifikáty nebudou udělovány zařízením s povinností odkupu (obnovitelné zdroje), pokud výkupní sazby elektřiny produkované těmito zařízeními již plně pokrývají veškeré náklady těchto zařízení, a

2) nevyžadovat, aby alternativní dodavatelé financovali výzvu k předkládání přechodného projektu.

(153) Pokud jde o první z těchto nepřijatých návrhů, orgány vysvětlily, že přijaly povinnost certifikace zařízení s povinností odkupu s cílem dodržet *„market-wide"* povahu kapacitního mechanismu. Naproti tomu bylo s cílem zabránit případné kumulaci náhrad poskytovaných těm zařízením, která mají povinnost odkupu, rozhodnuto, že kupující, na které se tato povinnost vztahuje, budou odpovídat za certifikaci těchto zařízení a budou držiteli souvisejících kapacitních certifikátů, přičemž příjmy z prodeje těchto kapacit budou odečteny od náhrad, které jim budou za tento nucený odkup poskytovány.

(154) Pokud jde o druhý z nepřijatých návrhů, orgány vysvětlily, že bylo rozhodnuto nezavádět výzvu k předkládání přechodných projektů; alternativní dodavatelé tedy nemusí nést žádné náklady. Ponesou však náklady na tento systém v budoucnosti, neboť současný systém zajištění bude po vytvoření nařízení zrušen a nahrazen systémem víceletých smluv.

4.4. **Proporcionalita**

4.4.1. *Nadhodnocení spotřeby*

4.4.1.1. Připomínky zúčastněných stran

(155) Připomínky třetích stran k tomuto bodu jsou uvedeny v oddíle 4.3.3.1 níže.

([29]) *Spread* mezi ARENH-tržní cenou ve výši přibližně 7 EUR/MWh by měl za následek cenu kapacity přibližně 60 000 EUR/MW/rok, tj. regulovanou cenu. Pokud by se cena ARENH rovnala 42 EUR/MWh, bylo by k tomu, aby *spread* ARENH-tržní cena mohl představovat implicitní strop ceny kapacity, nutné, aby se cena energie rovnala 35 EUR/MWh nebo byla vyšší. Podle francouzských orgánů se ovšem ceny stanovené jako *forward* v horizontu roku 2019 v této výši nepohybují.

([30]) „Financializace" kapacitního ARENH znamená, že cena kapacity bude odečtena od ceny energetického ARENH.

Vyjádření Francie

(156) Vyjádření Francie k tomuto bodu jsou uvedena ve 139. bodě odůvodnění výše.

(157) Bez ohledu na uvedená vyjádření navrhují orgány stanovit, aby byla společnost RTE povinna poskytnout alternativním dodavatelům podporu při výpočtu jejich povinnosti zajistit kapacitu, která je uvedena ve 140. bodě odůvodnění.

4.4.2. *Nedostatečná transparentnost určování ceny kapacity*

4.4.2.1. Připomínky zúčastněných stran

(158) Velká většina respondentů (13) vyjadřuje politování nad nedostatečnou viditelností mimoburzovních transakcí, konkrétně transakcí v rámci skupiny, přičemž celá řada z nich se domnívá, že většina transakcí by měla probíhat touto formou. Jeden z respondentů znovu zdůraznil, že s pomocí centralizovaného kapacitního mechanismu by bylo možné se těmto problémům vyhnout.

(159) Zavedený provozovatel se naproti tomu domnívá, že tento mechanismus ve své současné podobě poskytuje dostatečné záruky pro zajištění transparentnosti obchodů (a to i v rámci skupiny), zejména:

1) povinnost vést oddělené účty v rejstříku kapacitních certifikátů (jeden účet pro provozovatele kapacit a jeden účet pro dodavatele) a

2) povinnost transparentnosti v souvislosti s komisí CRE a s jejím dohledem nad interními transakcemi.

4.4.2.2. Vyjádření Francie

(160) Francouzské orgány se rovněž zmiňují o certifikátech zdůrazněných zavedeným provozovatelem (jak je uvedeno ve 160. bodě odůvodnění. Uvádějí rovněž, že se vzhledem k nezbytnosti toho, aby se dodavatelé přizpůsobili vývoji své klientely, jeví jako vhodné zachovat vedle pravidelných aukcí i možnost mimoburzovního obchodování mezi účastníky na trhu. Mechanismus průběžných obchodů by zajistil tuto pružnost a rovněž viditelnost transakcí a cen a umožnil by zmírnit informační asymetrii mezi účastníky trhu. Účast v tomto mechanismu by však byla nákladná, a to zejména pro relativně malé dodavatele. Francouzské orgány proto navrhují zachovat mimoburzovní transakce ve spojení s organizovaným trhem, kde by se zveřejňovala cena každé transakce.

(161) Navrhují však rovněž zajistit další certifikáty s cílem zvýšit transparentnost a reprezentativnost obchodu s kapacitou.

(162) Tento mechanismus již nyní předpokládá, že ceny aukcí na platformě, kterou zavede EPEX Spot, budou veřejné. Aby byla u transakcí na volném trhu zaručena stejná úroveň transparentnosti jako u obchodní platformy, navrhují francouzské orgány poskytnout všem zúčastněným stranám přístup do rejstříku mimoburzovních transakcí (anonymizovaných), a tím zajistit viditelnost objemů a cen a současně zaručit i anonymitu provozovatelů. Zúčastněné strany pak mohou tyto informace zohlednit ve své nákupní a prodejní strategii v organizovaných aukcích.

(163) Navíc dojde k posílení těchto aukcí. Francouzské orgány se zavázaly zvýšit likviditu organizovaných aukcí tím, že se počet aukcí v průběhu 4 let předcházejících prvnímu roku dodávky zvýší na 15, tj. 1 nová aukce v roce dodávky RD-4, 4 v RD-3, další 4 v RD-2 a konečně 6 v RD-1 (v původní verzi tohoto mechanismu předpokládaly francouzské orgány pouze 10 aukcí rozložených do tří let předcházejících roku dodávky).

(164) Kromě toho se francouzské orgány zavazují, že budou v předpisovém rámci vyžadovat, aby někteří provozovatelé kapacity nabízeli své certifikáty na trhu na základě následujícího schématu:

1) RD-4: 25 % úrovně certifikované kapacity;

2) RD-3: maximálně mezi 25 % úrovně certifikované kapacity až 25 % objemu neprodaných kapacitních certifikátů;

3) RD-2: maximálně mezi 25 % úrovně certifikované kapacity až 50 % objemu neprodaných kapacitních certifikátů;

4) RD-1: maximálně mezi 25 % úrovně certifikované kapacity až 100 % objemu neprodaných kapacitních certifikátů.

(165) Toto omezení se bude vztahovat na osoby odpovědné za okruhy certifikace, jejichž objemy kapacity přesahují prahovou hodnotu 3 GW.

4.4.3. *Vyloučení některých typů provozovatelů kapacity z daného mechanismu*

(166) Připomínky třetích stran a vyjádření francouzských orgánů k potenciálnímu rozlišování mezi jednotlivými typy kapacity snížení poptávky jsou podrobněji rozvedeny v oddíle 4.3.1.

(167) Připomínky zúčastněných stran a návrhy francouzských orgánů ohledně toho, jak řešit vyloučení zejména přeshraničních kapacit a nových investic, jsou popsány v oddíle 4.3.3.

4.4.4. *Tržní síla EDF*

4.4.4.1. Riziko zadržování kapacit

Připomínky zúčastněných stran

(168) Tři čtvrtiny stran, které reagovaly na rozhodnutí o zahájení řízení, se výslovně zmiňují o riziku zadržování kapacit ve francouzském mechanismu.

(169) Sdružení francouzských průmyslových odběratelů se obává, že EDF má zájem ovlivňovat referenční tržní cenu směrem nahoru a po uplynutí roku dodávky prodávat přebytečnou kapacitu vzhledem k tomu, že:

1) v takovém případě bude pokuta, kterou EDF zaplatí při vypořádání rozdílů, do značné míry kompenzována výnosy z poměrně vysoké referenční tržní ceny a

2) referenční tržní cena bude použita při vyúčtování nákladů na kapacitu pro převážnou většinu odběratelů, a bude tedy přenesena na ně.

(170) Jeden z alternativních dodavatelů poznamenal, že kromě skutečnosti, že organizované aukce pravděpodobně nebudou dostatečně reprezentativní z hlediska obchodů uskutečněných v rámci tohoto mechanismu (sváděly by dodavatele k tomu, aby volili dvoustranné transakce s cílem vyhnout se platbám v hotovosti předem), by skutečnost, že referenční tržní cena nebude zohledňovat transakce provedené v průběhu roku dodávky a po jeho skončení, mohla mít za následek další oslabení odrazujícího účinku tohoto mechanismu vypořádání rozdílů, což by podpořilo strategie držitelů kapacit spočívající v zadržování kapacit.

(171) Aby účinněji demotivoval provozovatele kapacity od zadržování kapacit, navrhuje tento alternativní dodavatel tři nápravná opatření:

1) přezkoumat základ referenční tržní ceny;

2) posílit odrazující účinek mechanismu vypořádání rozdílů a

3) odstranit uvedený systém zajištění („*fall back tender*“) vzhledem k tomu, že může povzbuzovat provozovatele k přijetí strategie zadržování kapacity.

(172) Sdružení alternativních dodavatelů a výrobců AFIEG kritizuje možnost bezplatného vyrovnání kapacit před rokem dodávky, protože podle jeho názoru umožňuje spekulovat s disponibilitou jaderné flotily, a tak vytvářet umělý nedostatek nebo přebytek kapacity.

Vyjádření Francie

(173) Vzhledem k těmto reakcím účastníků trhu na rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřily francouzské orgány svou vůli zlepšit tento systém s cílem minimalizovat veškeré riziko zneužití tržní síly.

(174) Zavazují se zejména k tomu, že přimějí provozovatele kapacity k tomu, aby předem přesně certifikovali všechny své disponibilní kapacity, a již nyní omezily jejich možnosti certifikace na určité rozpětí stanovené na základě historických referenčních hodnot (viz obrázek 9). Jakoukoli odchylku od tohoto rozpětí je nutno zdůvodnit RTE a regulačnímu orgánu.

Obrázek 9

Ilustrace certifikačního rozpětí

Zdroj: Dopis francouzských orgánů ze dne 9. září 2016.

(175) Kromě toho se francouzské orgány zavázaly přezkoumat podmínky vyrovnání s cílem podpořit co nejpřesnější certifikaci provozovatelů kapacity. Navrhují, aby jakékoli významné kumulativní vyrovnání (které překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW; přesnou úroveň této prahové hodnoty určí orgány na základě zpětné vazby trhu, v žádném případě však nebude vyšší než 1 GW), k němuž dojde před rokem dodávky, bylo sankcionováno. Tato sankce, jejímž cílem je odradit provozovatele kapacit od toho, aby své kapacity při certifikaci podhodnocovali nebo nadhodnocovali, se postupně zvyšuje až do vypořádání rozdílů. Provozovatelé kapacit tedy musí provést vyrovnání, jakmile se dovědí o události způsobující nedostupnost prostředků („konzervační provoz", definitivní uzavření, poškození vedoucí ke snížení disponibility na dlouhou dobu atd.) oproti jejich prognózované disponibilitě.

(176) Orgány navrhují také úpravu mechanismu vypořádání rozdílů s cílem ještě více odradit účastníky trhu od vytváření negativních nebo pozitivních rozdílů. Zejména dojde ke zdvojnásobení koeficientu pobídky „k", uplatňovaného v případě nerovnováhy, který bude navíc ještě zvýšen v případě záporné nerovnováhy, která překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW, a ještě méně výhodný bude v případě kladné nerovnováhy, která rovněž překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW (přesnou výši těchto prahových hodnot určí příslušné orgány na základě zpětné vazby trhu, v žádném případě však nepřesáhne 1 GW).

(177) V reakci na námitku jednoho z alternativních dodavatelů, že tento systém zajištění může povzbudit provozovatele k tomu, aby přijali strategii zadržování kapacity, francouzské orgány potvrdily, že tento systém zajištění by byl zrušen a nahrazen systémem víceletých smluv (popsaným ve 131. až 138. bodu odůvodnění tohoto dokumentu).

(178) A konečně, jak je vysvětleno ve 146. až 147. bodu odůvodnění tohoto dokumentu, navrhují francouzské orgány zvýšit maximální výši náhrady za cenové rozdíly uplatňované v případě závažného ohrožení bezpečnosti dodávek (tj. celkové negativní nerovnováhy vyšší než 2 GW). Navrhuje se, aby byl tento strop (regulovaná cena) postupně zvyšován z 20 000/MW EUR v roce 2017 na 40 000/MW EUR v letech 2018 a 2019, a konečně na 60 000/MW EUR v roce 2020. Počínaje rokem dodávek 2021 budou francouzské orgány každoročně aktualizovat regulovanou cenu tak, aby dosáhla hodnoty odpovídající nákladům na vstup nového účastníka na trh (CONE), zejména nákladům na plynovou elektrárnu typu CCG nebo na otevřený cyklus, kterou vypočte provozovatel veřejné elektroenergetické přenosové soustavy a schválí regulační orgán.

4.4.5. *Riziko zadržování certifikátů*

4.4.5.1. Připomínky zúčastněných stran

(179) Čtyři respondenti se obávají především rizika zadržování kapacitních certifikátů nebo v každém případě nedostatečné likvidity na trhu certifikátů.

(180) Sdružení alternativních dodavatelů a výrobců AFIEG konstatovalo, že mechanismus ukládající účastníkům trhu, kteří mají po uplynutí roku dodávky (avšak před vypořádáním rozdílů) přebytek certifikátů, aby tento přebytek prodávali na aukcích, nebude dostačující k tomu, aby bránil zadržování certifikátů *před* rokem dodávky (období zohledněné za účelem stanovení referenční tržní ceny).

(181) Kromě návrhů na zvýšení pobídek na dosažení rovnováhy před rokem dodávky (přezkoumání základu referenční tržní ceny a posílení odrazujícího účinku mechanismu vypořádání rozdílů) navrhují respondenti přijmout dvě opatření za účelem zlepšení přístupu ke kapacitním certifikátům:

1) tak či onak přimět společnost EDF k prodeji jejích certifikátů (například pomocí „programu převádění certifikátů“ tím, že jí bude uložena úloha „tvůrce trhu“) nebo

2) zkvalitnit produkt ARENH: a) zavedením kapacitního ARENH. K tomu je nutné ARENH rozdělit na dva produkty: kapacitní produkt a „energetický“ produkt; každý dodavatel by mít možnost využívat libovolně kterýkoli z těchto dvou produktů, případně oba dva produkty současně; a/nebo b) přehodnocením objemu kapacit zajišťovaných „energetickým“ produktem ARENH směrem nahoru (1,15 certifikátu na 1 MW ARENH). V tomto ohledu francouzské orgány trvaly na tom, že dodavatelé mají povinnost nabídnout veřejně k prodeji veškeré certifikáty, které převyšují jejich vnitřní potřeby. To by mělo podle jejich názoru zabránit veškerému potenciálnímu zadržování kapacit. Kromě toho by byla část kapacitních certifikátů v držení zavedeného provozovatele prostřednictvím ARENH automaticky převedena na alternativní dodavatele a regulační orgán by i nadále sledoval veškeré potenciální zneužívání tržní síly.

4.4.5.2. Vyjádření Francie

(182) Vzhledem k těmto obavám se francouzské orgány zavázaly revidovat tento mechanismus tak, aby nutil provozovatele kapacity nabízet určitý minimální objem certifikátů při každé aukci uspořádané před rokem dodávky, jak je vysvětleno ve 165. a 166. bodě odůvodnění. Kromě toho budou uspořádány i dodatečné aukce, jak je vysvětleno v 164. bodě odůvodnění.

4.4.6. *Riziko rozpětí mezi cenami dominantního zavedeného provozovatele*

4.4.6.1. Připomínky zúčastněných stran

(183) S odvoláním na oznámení vydané orgánem pro hospodářskou soutěž se dva respondenti obávají křížových dotací mezi divizí výroby a divizí uvádění na trh u zavedeného provozovatele (tj. toho, že bude prodávat kapacitní certifikáty konkurentům za cenu vyšší než cena, kterou používá pro interní převod mezi svou divizí výroby a divizí uvádění na trh, což by mělo za následek vyloučení konkurentů z trhu dodávek elektřiny). Podle nich by tyto křížové dotace mohly vést k „rozpětí mezi cenami“ pro alternativního dodavatele, který nemá k dispozici výrobní aktiva vzhledem k tomu, že by byl nucen kupovat tyto certifikáty na trhu, aby dostál svým povinnostem zajistit kapacitu.

4.4.6.2. Vyjádření Francie

(184) Pokud jde o možnost chování vylučujícího ostatní soutěžitele na základě cen (stlačování marží nebo rozpětí mezi cenami, predátorské ceny), francouzské orgány připomněly, že takové protisoutěžní jednání je již nyní předmětem kontroly a sankcí ze strany orgánu pro hospodářskou soutěž.

(185) Přesto příslušné orgány tato pravidla posílí s cílem usnadnit odhalování těchto postupů tak, že budou vertikálně integrované účastníky nutit k tomu, aby informovali Energetickou regulační komisi o tom, jakou metodou zohledňují ceny kapacitních certifikátů ve svých nabídkách.

(186) Také jasněji uvedou v pravidlech, kteří vertikálně integrovaní účastníci jsou povinni sdělovat ceny všech interních transakcí týkajících se kapacitních certifikátů. To umožní nápravu mezery v legislativě, která umožňuje bezplatný převod certifikátů.

(187) A konečně se francouzské orgány zavázaly poskytnout účastníkům trhu neomezený přístup do rejstříku kapacitních certifikátů, do něhož budou zaznamenávány mimoburzovní transakce při současném zajištění anonymity účastníků jednotlivých transakcí.

4.5. **Zamezení negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod**

4.5.1. *Překážky bránící vstupu nových výrobních kapacit*

(188) Připomínky třetích stran a vyjádření a nápravná opatření francouzských orgánů k účasti nových výrobních kapacit ve francouzském kapacitním mechanismu jsou popsány v oddíle 4.3.3.

(189) Ve své odpovědi na rozhodnutí o zahájení řízení ze dne 17. prosince 2015 francouzské orgány uvedly, že navrhovaný mechanismus není nutně určen k vytváření nových rozsáhlých investic, které by zvýšily celkovou výrobní kapacitu, ale spíše k zajištění disponibility potřebných kapacit, například v případě vln chladného zimního počasí.

(190) Francouzské orgány však uznaly, že je třeba, aby tento mechanismus umožnil novým výrobním kapacitám konkurovat stávající výrobní kapacitě, a rovněž aby naplňoval potřebu stabilnějšího rámce pro nové účastníky na trhu, který tuto hospodářskou soutěž usnadní. Za účelem vyřešení tohoto problému byly navrženy dva nové prvky:

1) Jak je uvedeno ve 146. až 148. bodě odůvodnění, postupné zvyšování regulované ceny v průběhu času nejprve z 20 000 EUR/MW na rok dodávky 2017 na 40 000 EUR/MW na roky dodávky 2018 a 2019 a konečně na 60 000 EUR/MW na rok dodávky 2020. Počínaje rokem dodávky (RD) 2021 budou příslušné orgány tuto regulovanou cenu každoročně aktualizovat tak, aby dosáhla hodnoty odpovídající nákladům na vstup nového účastníka na trh (CONE), zejména nákladům na plynovou elektrárnu typu CCG nebo na otevřený cyklus, kterou vypočte provozovatel veřejné elektroenergetické přenosové soustavy a schválí regulační orgán, a

2) zavedení víceletého systému kontraktů na vyrovnání rozdílů (CFD) specifických pro nové výrobní kapacity, jak je popsáno ve 131. až 138. bodě odůvodnění.

4.5.2. *Rozlišování mezi implicitním snížením poptávky a explicitním snížením poptávky*

(191) Připomínky třetích stran a vyjádření francouzských orgánů k tomuto bodu byly uvedeny/rozvinuty v oddíle 4.3.1.

4.5.3. *Explicitní účast zahraničních kapacit*

(192) Připomínky třetích stran a vyjádření a nápravná opatření francouzských orgánů týkající se explicitní účasti zahraničních výrobních kapacit jsou popsány v oddíle 4.3.2.

(193) Jak již bylo zmíněno ve 119. až 125. bodě odůvodnění, v reakci na obavy Komise a třetích stran navrhly francouzské orgány hybridní model stanovující přidělování poukázek na propojení, které by v konečném důsledku umožnily účast výrobních kapacit a kapacit snížení poptávky nacházejících se v členských státech sousedících s Francií. Jsou toho názoru, že tento přístup je v souladu se základními zásadami uvedenými v příloze 2 pracovního dokumentu útvarů Komise, připojeného k odvětvovému šetření Evropské komise týkajícímu se kapacitních mechanismů.

4.5.4. *Informační asymetrie mezi dominantním zavedeným provozovatelem a jeho stávajícími i potenciálními konkurenty*

4.5.4.1. Pro dodavatele je obtížné dlouhodobě předvídat vývoj svých zákaznických portfolií

Připomínky zúčastněných stran

(194) Připomínky třetích stran k tomuto bodu jsou uvedeny v oddíle 4.3.3.1 níže.

Vyjádření Francie

(195) Vyjádření Francie k tomuto bodu jsou uvedena ve 139. bodě odůvodnění výše.

(196) Jak je vysvětleno výše ve 140. bodě odůvodnění, poslední návrh francouzských orgánů spočívá v pomoci dodavatelům, která by jim umožnila lépe odhadnout svá budoucí zákaznická portfolia a zahrnout tuto pomoc výslovně do příslušných pravidel.

4.5.4.2. Nedostatečná transparentnost určování ceny kapacity

Připomínky zúčastněných stran

(197) Připomínky třetích stran k tomuto bodu jsou uvedeny ve 159. a 160. bodě odůvodnění výše.

Vyjádření Francie

(198) Jak je vysvětleno v oddíle 4.4.2 výše, poslední návrh týkající se tohoto bodu spočívá v tom, že dodavatelům bude umožněno pružně reagovat na základě toho, že budou povoleny mimoburzovní transakce, přičemž bude současně zajištěna likvidita na platformě organizovaných obchodů a transparentnost mimoburzovních obchodů.

5. **POSOUZENÍ OPATŘENÍ**

5.1. **Existence státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU**

(199) Komise již ve 143. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení dospěla k závěru, že mechanismus představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

5.1.1. *Přičitatelnost státu a financování ze státních prostředků*

(200) Pokud jde o existenci státních prostředků, francouzské orgány vydávají v rámci francouzského kapacitního mechanismu kapacitní certifikáty provozovatelům kapacity bezplatně. Zároveň vytvářejí pro tyto certifikáty trh tím, že stanovují dodavatelům elektřiny povinné kvóty a tyto kvóty určují podle nejvyšší poptávky jejich zákazníků. Vytvářejí tak pro tyto certifikáty poptávku a jí odpovídající hodnotu. Mimoto, místo aby stát certifikáty provozovatelům kapacity prodal nebo na ně vypsal aukci, přiděluje je bezplatně, a tím se vzdává veřejných zdrojů.

(201) Francouzské orgány ani třetí strany nepředložily argumenty, které by tuto analýzu zpochybňovaly.

(202) Komise naopak mezitím přijala ještě rozhodnutí, které potvrzuje, že systém dotací zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů formou certifikátů představuje státní podporu ([31]). Je nutno konstatovat, že v tomto případě nebyla u těchto zelených certifikátů zaručena žádná minimální cena.

(203) Kromě toho není správné odlišovat tento případ od případu rumunských zelených certifikátů na základě toho, že ve francouzském mechanismu by poskytovatelé měli na výběr, zda přenesou pořizovací náklady kapacitních certifikátů na odběratele, či nikoli. Ve skutečnosti platí minimálně to, že v souladu s článkem R 337-19 nařízení č. 2015-1823 ze dne 30. prosince 2015 o kodifikaci regulatorní části energetického zákoníku musí regulované prodejní sazby povinně zahrnovat cenu kapacitních certifikátů. Francouzské orgány mimoto hájily stanovisko, že tržní cena (referenční tržní cena používaná k vypořádání rozdílů) musí být stanovena jako průměr cen vyplývajících z jednotlivých pořádaných aukcí (a proto nemůže zohledňovat ceny mimoburzovních transakcí) právě z toho důvodu, aby byla zajištěna reprodukovatelnost referenční tržní ceny. Reprodukovatelností referenční tržní ceny se rozumí schopnost reprodukovat referenční tržní cenu v kupních smlouvách, které uzavírají dodavatelé se svými klienty, a podle francouzských orgánů si ji přeje značná část účastníků. To potvrzuje, že značná část dodavatelů, ne-li všichni, fakturují náklady vzniklé v důsledku nákupu kapacitních certifikátů svým klientům.

(204) Kapacitní mechanismus v podobě původně navrhované francouzskými orgány navíc obsahoval „vyrovnávací ustanovení“, tj. nabídkové řízení, které sloužilo jako alternativní řešení pro orgány veřejné moci použitelné v případě, že by vyvstala potřeba nových výrobních kapacit, avšak trh s kapacitou by nepobízel k jejich vybudování. Tato možnost přímého zásahu státu na trhu jen znovu potvrzuje, že kapacitní mechanismus představuje státní podporu.

(205) Navíc některé změny kapacitního mechanismu, které Francie provedla na základě připomínek zúčastněných stran ohledně pochybností vyjádřených Komisí v rozhodnutí o zahájení řízení, je nutno samo o sobě kvalifikovat jako státní podporu. Je tomu tak v případě víceletých smluv, jejichž příjemcům garantuje stát jistý příjem z kapacity po dobu 7 let. Stát hraje v tomto mechanismu klíčovou roli: právě on ukládá společnosti RTE, aby uzavírala smlouvy s novými provozovateli kapacity za předpokladu, že jsou konkurenceschopní, a právě tyto smlouvy těmto novým provozovatelům dávají jistotu, že po dobu 7 let budou za svou kapacitu dostávat pevné ceny.

([31]) SA.37345 (2015/NN) – *Polish certificates of origin system to support renewables and reduction of burdens arising from the renewables certificate obligation for energy intensive users*.

5.1.2. *Selektivní výhoda*

(206) Pokud jde o argument, který vznesla společnost EDF a rovněž další společnost působící převážně ve Francii ve velkoobchodním segmentu, Komise se s ohledem na to, že tento mechanismus představuje závazek veřejné služby, neboť náhrada za kapacitu představuje protiplnění za službu poskytovanou provozovateli kapacity, domnívá, že se tímto argumentem již zabývala v rozhodnutí o zahájení řízení. Připomínáme, že Komise byla toho názoru, že trh nemůže tuto službu poskytovat ani zhodnotit. Francouzské orgány skutečně musely pro to, aby bylo možno disponibilitu zhodnotit, vytvořit trh tak, že jednotlivým účastníkům trhu s elektřinou uložily povinnost disponibility a povinnost zadržování kapacitních certifikátů. Vytvoření tohoto trhu s kapacitou skutečně umožní provozovatelům kapacity získat prostředky, které by jinak neobdrželi, a získají tak výhodu, kterou by nezískali v případě, že by příslušné orgány tento trh nevytvořily.

(207) Také argument vznesený společností EDF a další vertikálně integrovanou společností dodávající elektřinu, podle něhož kapacitní mechanismus neposkytuje provozovatelům kapacit žádnou selektivní výhodu vzhledem k tomu, že všichni účastníci tohoto mechanismu se nacházejí ve stejné skutkové a právní situaci a požívají úplné rovnosti zacházení, je již obsažen v uvedeném rozhodnutí o zahájení řízení. Připomínáme, že Komise se domnívá, že tato výhoda je selektivní, protože mechanismus stanoví podporu provozovatelům kapacity, nikoli však jiným odvětvím hospodářství.

(208) Vzhledem k tomu, že ani Francie nevznesla žádné nové argumenty, trvá Komise na svém hodnocení a na svých závěrech uvedených v tomto rozhodnutí o zahájení řízení (na které toto rozhodnutí odkazuje), totiž že tento mechanismus poskytuje provozovatelům kapacity selektivní výhodu.

5.1.3. *Vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy*

(209) Francouzské orgány znovu použily argumentaci, že kapacitní mechanismus nebude mít žádný dopad na trh s elektřinou, kterou Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení zohlednila. Připomínáme, že Komise dospěla k závěru, že tento mechanismus může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit hospodářskou soutěž, neboť francouzští provozovatelé kapacity by získali výhodu, kterou by jejich zahraniční konkurenti získat nemohli, protože nemají právo se účastnit francouzského trhu s kapacitou.

(210) Je třeba poznamenat, že nápravná opatření, která Francie navrhuje, spočívají právě v explicitní účasti přeshraničních kapacit na francouzském mechanismu. Tato účast je však omezena na užitečnou propojovací kapacitu (tj. po uplatnění faktorů *de-ratingu*) Francie s jejími sousedními zeměmi. Kromě toho neexistuje žádná záruka, že těmto přeshraničním kapacitám bude za poskytovanou službu náležet stejná náhrada jako kapacitám francouzským, z důvodu dodatečných nákladů, které jim vzniknou v důsledku účasti ve francouzském mechanismu a které budou souviset se získáváním a zpětným odkupem poukázek na propojení.

(211) V důsledku toho se potvrdily posouzení i závěr Komise uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení (na které toto rozhodnutí odkazuje), podle nichž výhoda spočívající v náhradě za kapacitu, která je poskytována francouzským provozovatelům kapacity, může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit hospodářskou soutěž.

5.1.4. *Závěr ohledně existence státní podpory*

(212) Z výše uvedených důvodů trvá Komise na tom, že francouzský kapacitní mechanismus představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

5.2. **Zákonnost podpory**

(213) Zahájením první certifikace dodavatelů kapacity od 1. dubna 2015 začaly francouzské orgány přidělovat příjemcům nehmotná aktiva. V důsledku toho se Komise domnívá, že francouzské orgány začaly provádět opatření podpory ve smyslu čl. 108 odst. 3 SFEU.

(214) Kromě toho francouzské orgány nepozastavily po rozhodnutí o zahájení řízení případné transakce s kapacitními certifikáty.

(215) Vzhledem k tomu, že Komise nepřijala konečné rozhodnutí o tomto opatření přede dnem, kdy francouzské orgány začaly tento mechanismus zavádět, jednala Francie v rozporu se svou povinností, která pro ni vyplývá z čl. 108 odst. 3 SFEU.

5.3. **Slučitelnost s vnitřním trhem**

(216) Komise při hodnocení toho, zda lze opatření podpory považovat za slučitelné s vnitřním trhem, obecně analyzuje, zda návrh opatření podpory zajišťuje, že pozitivní dopad podpory na cíl ve společném zájmu převažuje nad jejími případnými negativními účinky na obchod a hospodářskou soutěž.

(217) Hlavním cílem tohoto opatření je bezpečnost dodávek elektřiny. V důsledku toho Komise analyzovala toto opatření na základě oddílu 3.9 pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (dále jen „pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky“), který se týká podpory přiměřenosti kapacit.

(218) Analýza Komise v tomto rozhodnutí se omezí výhradně na body, ke kterým Komise vyjádřila pochybnosti v rozhodnutí o zahájení řízení.

5.3.1. *Cíl společného zájmu a nezbytnost*

5.3.1.1. Pokud jde o bezpečnost dodávek

(219) Jak je vysvětleno ve 149. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, Francie objasnila, že špička francouzské poptávky po elektřině se již několik let zvyšuje (z 79 590 MW v roce 2001 na 102 100 MW v roce 2012), zatímco její průměrná poptávka po elektřině zůstává stabilní. To je pravděpodobně do značné míry způsobeno teplotní citlivostí francouzské elektrické soustavy: velkým využíváním elektrického vytápění v obytných i komerčních budovách.

(220) Podle Francie se navíc v průběhu posledních let snížila konkurenceschopnost moderních výrobních zařízení (zpravidla plynových elektráren), a to z celé řady důvodů (viz 45. bod odůvodnění). Navzdory této skutečnosti jsou tyto elektrárny, a zejména ty nejmodernější, nezbytné k pokrytí extrémních špiček spotřeby popsaných v oddíle 5.3.1.1. Nicméně účastníci trhu nejsou ochotni investovat do nových kapacit v důsledku toho, že tyto špičky nastávají pouze vzácně a jejich výskyt není předvídatelný.

(221) Z uvedených důvodů, a jak to vyplývá z výpočtů RTE uvedených ve 105. bodě odůvodnění, existuje riziko, že francouzské kritérium selhání v průměrné výši 3 hodin ročně již nebude dodrženo v případě, že nastane vlna chladného počasí (která ve Francii nastává jednou za 10 let).

(222) Francie s odvoláním na 154. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení prokázala, že studie přiměřenosti RTE byly novější a podrobnější než staré deterministické studie provedené ze strany ENTSO-E. Zohledňují například nejistou situaci některých stávajících elektráren a riziko jejich uzavření („nízkokapacitní tepelný scénář“; viz obrázek 3). Z těchto důvodů mohou existovat rozdíly mezi starými studiemi přiměřenosti provedenými RTE a studiemi provedenými ENTSO-E.

(223) V této souvislosti Francie mimoto zohlednila závěry prognózy *Mid-Term Adequacy Forecast*, zveřejněné ENTSO-E v roce 2016, která představuje první verzi opírající se o pravděpodobnostní metodiku (viz 100. bod odůvodnění). V referenčním případě z roku 2020 je pravděpodobnost selhání ve Francii o něco nižší než cíl bezpečnosti dodávek stanovený orgány veřejné správy. Jinak je tomu však ve studii vypracované pomocí nástroje GRARE, která je založena na největším počtu simulací Monte Carlo (2 100) a která stanoví pravděpodobnost selhání ve Francii na 5 až 20 hodin (P95). Mimoto je třeba poznamenat, že všechny studie na rok 2020 vycházejí z následujících předpokladů: i) úplná disponibilita elektráren v „konzervačním provozu“, což je podle ENTSO-E optimistická hypotéza, a ii) francouzský kapacitní mechanismus bude v letech 2017 až 2020 aktivní. Z toho lze odvodit, že nejnovější studie ENTSO-E nejen že neodporují závěrům francouzských úřadů o potřebě tohoto mechanismu, ale naopak je potvrzují.

(224) Studie RTE rovněž zohledňují nejnovější údaje o období špičky spotřeby, a tudíž dopad alternativních opatření přijatých s cílem zvýšit kapacity snížení poptávky (jak požaduje Komise ve 163. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení). Přesto však z nich jasně vyplývá riziko, že bez státního zásahu může v budoucích letech dojít k překročení maximální míry selhání stanovené pro Francii.

(225) Převážná většina zúčastněných stran se rovněž shoduje na tom, že je zapotřebí (a naléhavě nutné) zavést ve Francii kapacitní mechanismus. Některé z nich předložily své finanční plány, aby tak doložily existenci problému „*missing money*“ ve Francii v rozporu s tím, co tvrdil orgán pro hospodářskou soutěž ve svém stanovisku z roku 2012 (které je zmíněno ve 158. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení).

(226) Je pravdou, že analýza společnosti RTE týkající se přiměřenosti kapacit, obsažená v jejím předběžném odhadu z roku 2015, byla optimističtější než analýza z roku 2014 (rok, kdy kapacitní mechanismus vstoupil v platnost), ale Francie vysvětlila, že příčinou tohoto zlepšení byl signál vydaný zavedením tohoto mechanismu (na základě vytvoření tohoto mechanismu některé elektrárny upustily od svého záměru ukončit činnost).

(227) Kromě toho Francie sice nezpochybňuje, že má v současné době nadbytečnou kapacitu, to však nevylučuje ohrožení bezpečnosti dodávek v budoucích letech, konkrétněji v případě, že by značná část elektráren byla nucena z důvodu ztrátovosti ukončit provoz. Studie RTE potvrzují existenci problému „*missing money*“ a naznačují, že toto riziko uzavření elektráren je reálné, což ostatně dokládají i tvrzení uvedená ve 43., 44. a 46. bodě odůvodnění.

5.3.1.2. Pokud jde o ostatní námitky Komise:

(228) Pokud jde o návrh použít diferencované ceny za využívání sítí podle ročního období, dnů v týdnu a/nebo denních hodin, Francie potvrdila, že systém „TURPE“ je již nyní nastaven tak, že mezi jednotlivými ročními obdobími, dny v týdnu a/nebo denními hodinami rozlišuje.

(229) Francie rovněž uspokojivě vysvětlila faktory *de-ratingu* uplatňované na obnovitelné zdroje energie, jak požaduje Komise ve 153. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení. Ty se jeví z hlediska podílu obnovitelných zdrojů energie na bezpečnosti dodávek jako spíše optimistické, a nezavdávají již tedy příčinu k obavám z podhodnocení disponibilních kapacit. Pro obnovitelné zdroje bude tak či onak existovat možnost zvolit obecný režim založený na řízené autocertifikaci.

5.3.1.3. Závěr ohledně cíle společného zájmu a nezbytnosti daného opatření

(230) Z těchto důvodů se Komise domnívá, že mechanismus, který slouží k dosažení cíle společného zájmu, kterým je zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny, je ve Francii skutečně nezbytný. Navíc není v rozporu s cílem stanoveným v pokynech pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky, tj. postupně odstraňovat dotace poškozující životní prostředí, například usnadněním řízení poptávky (232), zvýšením kapacit propojení (194), tím, že bude do tohoto mechanismu zahrnut příspěvek obnovitelných zdrojů (230) a preferencí nízkouhlíkových výrobců (137).

5.3.2. *Vhodnost opatření podpory*

5.3.2.1. Rozlišování mezi jednotlivými typy kapacit snížení poptávky

(231) Francie nepopírá diferenciaci zacházení mezi tzv. explicitními sníženími poptávky a tzv. implicitními sníženími poptávky. Domnívá se naopak, že odlišné podmínky jsou nezbytné právě proto, aby umožnily zapojení obou těchto typů snížení odběru do tohoto mechanismu za rovných podmínek. Francie musela dosáhnout správné rovnováhy mezi povinností aktivace a povinností disponibility obou těchto typů kapacity, aniž by zároveň omezila možnosti účasti v kapacitním mechanismu.

(232) Ve shodě s Francií se Komise zejména domnívá, že je logické, aby počet dnů, na které se vztahuje povinnost implicitního snížení poptávky (dny PP1) byl nižší než počet dnů, v jejichž průběhu musí být k dispozici provozovatel explicitního snížení poptávky vzhledem k tomu, že protiplnění požadované za implicitní snížení poptávky je vyšší (aktivace versus disponibilita).

(233) Komise připouští, že počet hodin PP2 by měl i nadále zůstat cílený, aby nedocházelo k vyloučení explicitních kapacit tohoto mechanismu, případně k omezování jejich zapojení více, než bude nutné.

(234) Jak je vysvětleno ve 111. až 115. bodě odůvodnění, vypracovala společnost RTE podrobnou studii s cílem odhadnout počet hodin PP1 a PP2, aby mohla tento odhad založit na potenciálním dopadu, který by mohlo mít snížení poptávky na řešení selhání. Vyplývalo z ní, že 94 % hodin selhání by bylo možné vyřešit v rámci 100 hodin nejvyšší spotřeby ročně (z tohoto důvodu představuje období PP1 100–150 hodin nejvyšší spotřeby) a že 99 % hodin selhání je zahrnuto do 300 hodin nejvyšší spotřeby (z tohoto důvodu PP2 zahrnuje 100 až 300 hodin ([32]) nejvyšší spotřeby).

(235) Kromě toho argument některých třetích stran, že kapacity explicitního snížení poptávky by měly být aktivovány pouze v období vln chladného počasí (tj. jednou za deset let) není podle našeho názoru opodstatněný vzhledem k tomu, že všechny kapacity budou fakticky aktivovány alespoň jednou za rok dodávky za účelem provedení kontrolního testování.

(236) Z těchto důvodů se Komise domnívá, že Francie dosáhla vhodné rovnováhy mezi jednotlivými povinnostmi kapacity snížení poptávky, aniž by proto omezila jejich účast v tomto mechanismu. Komise bere na vědomí návrh Francie vyhodnotit v budoucnu poměr mezi obdobími PP1/PP2 a v případě potřeby jej revidovat.

(237) Toto opatření je tedy dostatečně pružné a poskytuje vhodné a přiměřené pobídky z hlediska jednotlivých kapacit snížení poptávky, jak je vyžadováno v bodě 226 pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky.

5.3.2.2. Vyloučení přeshraničních kapacit

(238) Pro odstranění pochybností Komise ohledně tohoto bodu navrhly francouzské orgány mechanismus, který umožňuje „explicitní“ účast přeshraničních výrobních kapacit a kapacit snížení odběru ve francouzském mechanismu. Tento návrh je podmíněn dohodami o spolupráci s provozovateli přenosových soustav z přeshraničních zemí, kde se účastnické kapacity nacházejí. Aby předešly návratu zpět k implicitní účasti přeshraničních kapacit v případě, že by taková dohoda neexistovala, navrhly francouzské orgány certifikaci předmětných propojení, aby jim tak umožnily přímou účast v tomto mechanismu ([33]).

(239) Nápravné opatření navrhované Francií, které bylo popsáno ve 119. až 124. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, je tedy v souladu s bodem 226 pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky. Komise trvá na tom, aby byl plán realizace tohoto nápravného opatření v té podobě, v níž je navržen ve 125. bodě odůvodnění, považován za přesný plán a aby byla Francie povinna informovat Komisi o jednotlivých etapách provádění uvedeného nápravného opatření.

5.3.2.3. Absence signálů pro nové investice

Absence dlouhodobých smluv

(240) V návaznosti na pochybnosti, které v tomto ohledu vyjádřila Komise v rozhodnutí o zahájení řízení, navrhla Francie mechanismus umožňující účinnou účast nových výrobních kapacit v kapacitním mechanismu, který je popsán ve 131. až 138. bodě odůvodnění tohoto dokumentu. Tento mechanismus spočívá v uzavírání víceletých smluv s novými konkurenceschopnými kapacitami.

(241) Komise již dospěla k závěru, že dlouhodobější smlouvy by mohly být odůvodněné za účelem přilákání nových investic, zejména nových účastníků na trhu, s cílem usnadnit jim přístup k finančním prostředkům ([34]).

(242) Francie vysvětlila, že cílem uzavírání smluv pro nové investice na dobu 7 let je zajistit přibližně 50 % investičních nákladů na nové kapacity. Toto opatření by tak přispělo ke snížení míry návratnosti vyžadované předkladateli a subjekty financujícími tyto investiční projekty a usnadnilo by jejich financování z externích zdrojů. Je také

([32]) V rámci tohoto rozpětí 100 až 300 hodin francouzské orgány zvolily z důvodů uvedených ve 114. bodě odůvodnění 250 hodin.
([33]) Viz poznámka pod čarou 24.
([34]) Rozhodnutí Komise C(2014) 5083 final ze dne 23. července 2014, *SA.35980 – GB capacity mechanism*, 129. a 139. bod odůvodnění.

vhodné uvést, že trvání této smlouvy je kratší než období 20 let zvolené pro projekt Landivisiau v Bretani a období 15 let v případě kapacitního mechanismu ve Velké Británii. I když je obtížné stanovit kvalitní a spravedlivý referenční základ pro dobu trvání smluv na kapacitu, je třeba uvést, že kratší trvání smluv má výhodu v tom, že ponechává větší manévrovací prostor pro dlouhodobější obchody a pro to, aby bylo možné zabránit omezením při výběru technologií (*lock-in effect*).

(243) Komise je toho názoru, že Francie nastolila správnou rovnováhu mezi výhodami a nevýhodami jednotlivých délek trvání předpokládaných smluv a že délka, pro kterou se rozhodla, poskytuje na jedné straně uspokojivé zajištění dlouhodobých investic a na druhé straně umožňuje vyhnout se riziku „omezení“ technologií, které by mohlo nastat u smluv uzavíraných na delší dobu.

Pro dodavatele je obtížné dlouhodobě předvídat vývoj svých zákaznických portfolií

(244) V rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřila Komise pochybnosti o tom, že dodavatelé, a zejména noví účastníci na trhu, jsou schopni přesně a s velkým předstihem předpovídat vývoj svých zákaznických portfolií, a tudíž vyslat trhu spolehlivý cenový signál týkající se kapacitních potřeb systému.

(245) Tyto pochybnosti, které kromě toho potvrdilo několik třetích stran, byly vzneseny na třech úrovních. Za prvé Francie navrhla uložit společnosti RTE povinnost pomáhat alternativním dodavatelům lépe předvídat konečnou výši jejich povinností poskytovat kapacitu. Za druhé tento mechanismus umožňuje transparentnost a zvýšenou likviditu trhu s certifikáty. Za třetí tento mechanismus umožňuje malým dodavatelům úpravu portfolia certifikátů s cílem vyrovnat tato portfolia jak během roku dodávky, tak i *ex post*.

(246) Toto nápravné opatření pomůže alternativním dodavatelům, aby mohli předem lépe odhadnout přesnou výši svých povinností v oblasti kapacitních certifikátů. Tím, že pomůže dodavatelům lépe posoudit jejich potřebu v oblasti kapacity, zajistí toto nápravné opatření přesnější cenu kapacity a v případě potřeby bude představovat i pobídku k investicím do nových kapacit.

Potenciální absence pobídek účastníkům, aby dosáhli rovnováhy před zahájením roku dodávky

(247) Na základě výhrady Komise ohledně potenciální nedostatečnosti pobídek pro účastníky, aby dosáhli rovnováhy před zahájením roku dodávky, navrhly francouzské orgány, aby jakékoli výrazné kumulativní vyrovnání před zahájením roku dodávky vedlo k uložení sankcí. Orgány kromě toho navrhují zdvojnásobit koeficient pobídky „k“, který je uplatňován v případě nerovnováhy, a dále zvýšit penalizaci vypořádání rozdílů (v případě probíhající transakce) v případě nerovnováhy překračující maximální prahovou hodnotu 1 GW (viz 141. a 143. bod odůvodnění). K tomu se přidává ještě předchozí pravidlo, že od počátku roku dodávky je veškeré vyrovnání zpoplatněno.

(248) Nápravná opatření navrhovaná Francií mají společný cíl: pobízet účastníky mechanismu k tomu, aby dosáhli rovnováhy před zahájením roku dodávky, a v každém případě před vypořádáním rozdílů. To podnítí účastníky k tomu, aby prováděli převážnou většinu potřebných transakcí před zahájením roku dodávky, a navíc to zvýší reprezentativnost referenční tržní ceny (používané za účelem vypořádání rozdílů a přefakturování odběratelům). To znamená, že cenový signál vyplývající z obchodů s kapacitními certifikáty bude podle našeho názoru reprezentativnější a spolehlivější a celý mechanismus bude důvěryhodnější, takže bude v případě potřeby schopen přilákat nové investice.

Strop cen vypořádání rozdílů neodráží náklady CONE.

(249) V reakci na kritiku Komise, podle níž strop ceny vypořádání rozdílů údajně neodráží náklady CONE, se francouzské orgány zavázaly k postupnému navyšování regulované ceny (viz 146. a 147. bod odůvodnění) tak, aby počínaje rokem dodávky 2021 dosáhla hodnoty odpovídající nákladům na vstup nového účastníka na trh (CONE).

(250) Toto nápravné opatření odpovídá požadavkům trhu a Komise spočívajícím v přizpůsobení nepřímého stropu cen kapacity, tj. regulované ceny, nákladům na vstup nového účastníka na trh. Tak bude možné v případě potřeby uskutečnit nové investice.

(251) Orgány kromě toho ujistily Komisi, že *spread* mezi produktem ARENH a tržní cenou elektřiny by nepředstavoval nepřímý strop cen kapacity (viz 149. až 151. bod odůvodnění). Konkrétně vysvětlily, že objem kapacitních certifikátů souvisejících s produktem ARENH je v porovnání s celkovým objemem trhu s kapacitou dostatečně nízký, a tudíž nemůže ovlivňovat ceny ostatních kapacitních certifikátů. Stávající *spread* je navíc příčinou toho, že ARENH není v současné době konkurenceschopným produktem. Komise nicméně konstatuje, že francouzské orgány při posuzování tohoto mechanismu v budoucnu prozkoumají možnost „financializace" kapacitní části produktu ARENH s cílem zabránit tomu, aby tento produkt narušil případnou volnou tvorbu cen na trhu s kapacitou.

Závěr ohledně signálů pro nové investice

(252) Jednotlivá nápravná opatření, která navrhuje Francie s cílem zlepšit pobídky k novým investicím, tak jsou v souladu s bodem 226 pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky. Francie provede zejména opatření, jejichž cílem bude zajistit účast přeshraničních kapacit a poskytnout pobídky pro nové investice, což zajistí otevření tohoto mechanismu velkému počtu potenciálních provozovatelů kapacit.

5.3.2.4. Další námitky Komise

(253) Francouzské orgány ke spokojenosti Komise objasnily důvody, proč případně zvolily jednotlivé návrhy na zlepšení uvedeného mechanismu formulované orgánem pro hospodářskou soutěž.

5.3.2.5. Závěr ohledně přiměřenosti opatření

(254) Z výše uvedených úvah vyplývá, že toto opatření je z hlediska splnění identifikovaného cíle společného zájmu přiměřené.

5.3.3. *Pobídkový účinek*

(255) Komise již ve 184. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení dospěla k závěru, že tento mechanismus může mít potřebný pobídkový účinek. Tento názor zastává i nadále.

5.3.4. *Proporcionalita*

5.3.4.1. Nadhodnocení spotřeby

(256) V rozhodnutí o zahájení řízení identifikovala Komise riziko nadhodnocení spotřeby ze strany dodavatelů, a to zejména v případě, že jednotlivé povinnosti dodavatelů týkající se zajištění kapacity nejsou dostatečně jasné.

(257) Z připomínek Komise ve 245. až 247. bodě odůvodnění vyplývá, že francouzské orgány stanovily opatření, jejichž cílem je pomoci dodavatelům zdokonalit výpočet jejich povinnosti zajistit kapacitu.

(258) Toto nápravné opatření přiměřeně reaguje na námitky Komise vyjádřené v jejím rozhodnutí o zahájení řízení.

5.3.4.2. Nedostatečná transparentnost určování ceny kapacity

(259) V počáteční verzi kapacitního mechanismu měly jednotlivé zúčastněné strany jen malý přehled o mimoburzovních transakcích vzhledem k tomu, že byly závislé na pravidelném zveřejňování údajů o obchodech s kapacitními certifikáty a průměrných cenách těchto transakcí ze strany CRE. Navíc aby orgány zabránily zneužívání a nedostatku transparentnosti, přiměly vertikálně integrované účastníky, aby vedli oddělené účty v rejstříku kapacitních certifikátů (jeden účet pro provozovatele kapacit a jeden účet pro dodavatele).

(260) V důsledku obav Komise, že obchodní dohody v rámci tohoto mechanismu nebudou transparentní, navrhla Francie nápravná opatření s cílem zlepšit přehled všech účastníků o veškerých obchodech. Za prvé navrhuje poskytnout všem účastníkům přístup do rejstříku mimoburzovních transakcí (anonymizovaných), což zajistí viditelnost objemů a cen a zároveň anonymitu provozovatelů (viz 163. bod odůvodnění). Za druhé navrhuje posílení pořádaných aukcí tak, že zvýší počet aukcí pořádaných v průběhu 4 let předcházejících prvnímu roku dodávky na 15, a přiměje některé provozovatele kapacit (osoby odpovědné za okruh certifikace > 3 GW), aby nabízeli na trhu své certifikáty podle přesného schématu (viz 164. a 165. bod odůvodnění).

(261) Přístup navrhovaný francouzskými orgány přispívá k tomu, aby poskytovatelé měli určitou flexibilitu tím, že jim umožní provádět mimoburzovní transakce a zároveň jim zaručí určitou transparentnost těchto transakcí.

(262) Volný přístup do rejstříku těchto transakcí (anonymizovaný) umožňuje zajistit transparentnost mimoburzovního trhu a zaručit absenci informační asymetrie mezi dominantním provozovatelem – který bude hlavním prodávajícím – a jeho konkurenty. Umožňuje rovněž, aby účastníci zohlednili ceny uplatňované na mimoburzovním trhu při sestavování svých nabídek na okamžitém trhu, a tím zajistili větší soulad obou těchto trhů. V tomto smyslu posiluje rovněž kontrolu regulačního orgánu, neboť by okamžitě odhalil pokus o manipulaci ceny ze strany provozovatele v případě, že by se provozovatel choval výrazně odlišně na organizovaném trhu a na trhu mimoburzovním.

(263) Posílení organizovaných aukcí by navíc mělo zajistit dostatečnou likviditu těchto aukcí, a tak posílit reprezentativnost referenční tržní ceny (cena kapacity využívaná většinou poskytovatelů při prodeji a rovněž jako referenční hodnota pro mechanismus vypořádání rozdílů).

(264) Toto nápravné opatření tak umožňuje předcházet riziku „ekonomického zadržování“ kapacitních certifikátů největšími provozovateli kapacity, podporovat transparentnost trhu, zvyšovat likviditu organizovaného trhu a usnadňovat dohled regulačního orgánu nad trhem.

(265) Zavedení „dvojnásobného omezení“ na roky RD-3, RD-2 a RD-1 je reakcí na riziko manipulace trhu ze strany integrovaných účastníků. Ti by mohli fakticky uměle snížit svůj počet neprodaných certifikátů tím, že by prováděli interní převody. Začleněním omezení na úrovni certifikované kapacity francouzské orgány zajišťují, že integrovaní účastníci budou nuceni – i v případě, že by prováděli interní převody – zaručit určitou likviditu na okamžitém organizovaném trhu.

(266) Možnost stanovit omezení certifikované kapacity na 25 % umožňuje zajistit, že integrovaní účastníci – a zejména dominantní provozovatel – budou nabízet všechny své certifikáty nebo jejich část na organizovaném okamžitém trhu a nebudou se moci této povinnosti vyhnout prováděním interních převodů. Toto nápravné opatření se podobá řešení typu *market-making*.

(267) Uplatnění prahu (v GW) na omezení nabízet určité objemy kapacitních certifikátů na organizovaných aukcích způsobí, že tuto úlohu *„market makera“* v daném mechanismu převezmou největší účastníci, a především zavedený provozovatel, kteří zajistí nepřetržitou likviditu těchto aukcí.

(268) Zajištěním likvidity trhu tak francouzské orgány reagovaly na námitku, kterou vyjádřila Komise ve 200. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

(269) Obecněji lze říci, že francouzské orgány pomocí těchto nápravných opatření reagovaly na obavy Komise ohledně nedostatečné transparentnosti určování cen, vyjádřené v jejím rozhodnutí o zahájení řízení.

5.3.4.3. Vyloučení některých typů provozovatelů kapacity z daného mechanismu

(270) V rozhodnutí o zahájení řízení vyjádřila Komise názor, že riziko vyloučení některých účastníků z tohoto mechanismu, jako například některých kapacit snížení poptávky (z důvodu možného rozlišování diskriminace mezi nimi), zahraničních kapacit nebo nových výrobních kapacit, by mohlo vést k riziku nadměrného vyrovnání poskytnutého účastníkům, kteří se do mechanismu zapojit mohou, v důsledku snížení tlaku hospodářské soutěže.

(271) Jak již bylo vysvětleno v oddílech 5.3.2.1, 5.3.2.2 a 5.3.2.3, francouzské orgány se zavázaly přijmout přiměřená opatření s cílem zajistit účinnou účast jednotlivých výše uvedených účastníků v tomto mechanismu. Tato skutečnost zajistí konkurenci v rámci tohoto mechanismu a měla by vést k takové ceně kapacity, která vyloučí nadměrné vyrovnání.

(272) Aby byly splněny pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky, musí být mechanismy navrhované pro účast přeshraničních kapacit a pro uzavírání víceletých smluv na nové výrobní kapacity přiměřené.

(273) Mechanismus zapojení přeshraničních kapacit je popsán ve 119. až 124. bodě odůvodnění tohoto dokumentu. Jakmile zahraniční kapacity získají poukázky na propojení, budou se přímo účastnit francouzského trhu kapacitních certifikátů tak, že pokud se bude mít za to, že tento trh nevede ke vzniku nadměrného vyrovnání, bude tomu tak stejně i u prodeje těchto certifikátů zahraničními kapacitami. V rámci mechanismu zavedeného za účelem umožnit účast zahraničních kapacit budou moci propojovací kapacity také získat určitou náhradu na základě prodeje poukázek na propojení. Vzhledem k tomu, že lze odhadnout, že účast na těchto aukcích bude velmi vysoká (může se jich zúčastnit veškerá kapacita snížení poptávky a výroby elektřiny sousedního propojeného členského státu), a to zejména vzhledem k objemu poukázek, který lze na těchto aukcích předpokládat, lze mít za to, že tyto aukce nepovedou k žádnému nadměrnému vyrovnání. Tento mechanismus je tedy přiměřený.

(274) Mechanismus navrhovaný francouzskými orgány s cílem umožnit novým kapacitám účast na francouzském kapacitním trhu je popsán ve 131. až 138. bodě odůvodnění tohoto dokumentu. Pokud jde o přiměřenost tohoto mechanismu, Komise se domnívá, že vylučuje jakékoli nadměrné vyrovnání ve prospěch nových kapacit. Zejména platí, že nabídky těchto kapacit budou muset být v každém případě nižší než počáteční referenční cena, která zase odpovídá průměrné ceně vyplývající z jednotlivých procesů hospodářské soutěže (navrhuje se vypočítat ji jako vážený průměr ceny kapacity vyplývající z aukce pořádané v roce RD-4, ale rovněž z probíhajících aukcí v letech RD-2 a RD-1). Skutečnost, že dodavatelé nových kapacit nebudou v okamžiku podávání nabídek znát přesnou počáteční referenční cenu, by měla zajistit, že tyto nabídky budou co nejnižší, aby byly konkurence-schopné. Vzhledem k tomu, že účastníci nebudou v okamžiku předkládání své vlastní nabídky vědět, zda již byly podány i jiné nabídky nových kapacit, tak omezení objemu nových kapacit podnítí předkladatele nabídek k tomu, aby u svých investic nabízeli co možná nejnižší cenu. Z uvedených důvodů se Komise domnívá, že riziko nadměrného vyrovnání ve vztahu k novým investicím by mělo být nulové; tento mechanismus je tedy přiměřený.

5.3.4.4. Tržní síla EDF

(275) Jak již bylo vysvětleno ve 64. bodě odůvodnění odst. 4, byly obavy Komise, že by EDF mohla snadno manipulovat cenami kapacity ve svůj prospěch, založeny na třech konkrétnějších rizicích tohoto mechanismu (některá z nich mohla být ostatně konkretizována všemi účastníky):

1) riziko zadržování kapacit;

2) riziko zadržování kapacitních certifikátů a

3) riziko rozpětí mezi cenami.

Riziko zadržování kapacit

(276) Francie navrhla tři kategorie úprav tohoto mechanismu, aby v maximální možné míře zabránila riziku zadržování kapacit:

1) uložit provozovatelům kapacity povinnost, aby certifikovali své disponibilní kapacity v rámci rozpětí definovaného historickými referenčními hodnotami;

2) uložit povinnosti vyrovnání v krátké lhůtě definované v pravidlech použitelných při významných událostech (například: konzervační provoz, definitivní uzavření, poškození vedoucí k dlouhodobému snížení disponibility atd.) a zpoplatnit veškeré kumulativní vyrovnání přesahující určitou hranici (maximálně 1 GW) před zahájením roku dodávky a

3) upravit mechanismus vypořádání rozdílů: koeficient pobídky „k“ se zdvojnásobí a bude ještě dále navýšen v případě záporné nerovnováhy, která překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW/bude ještě méně výhodný v případě kladné nerovnováhy, která rovněž překročí maximální prahovou hodnotu 1 GW. Kromě toho bude regulovaná cena postupně navyšována z 20 000/MW EUR v roce 2017 na 40 000/MW EUR v roce 2018 a 2019 a na 60 000/MW EUR v roce 2020 a konečně pak bude každoročně aktualizována tak, aby dosáhla hodnoty odpovídající nákladům CONE.

(277) První z těchto nápravných opatření umožní zajistit, aby provozovatelé kapacity s rozsáhlým portfoliem kapacit nebyli schopni v rámci certifikačního „rozpětí“ manipulovat s trhem. Kromě toho toto nápravné opatření umožňuje regulačním orgánům snáze identifikovat podezřelé chování v porovnání se stávajícím rámcem.

(278) Cílem druhého nápravného opatření je posílit pobídky poskytované účastníkům trhu proto, aby jim v rámci certifikačního „rozpětí" umožnily co nejpřesnější odhad úrovně disponibility jejich zařízení. Pokud jde o opatření vedoucí ke zpoplatnění významných vyrovnání před započetím daného roku dodávky, navrhly francouzské orgány toto opatření koncipovat jako asymetrické a požadovat zpoplatnění vyrovnání za vývoj úrovně certifikace jen v případě účastníků, kteří provedli vyrovnání ve významném objemu. Důvodem pro to je, že uplatňování tohoto opatření na všechny účastníky by mohlo být překážkou pro hospodářskou soutěž, neboť by bylo *de facto* mnohem více omezující pro účastníky s nízkým objemem kapacity ve srovnání s dominantním provozovatelem, který by mohl své rozdíly hromadit. Zavedení takové prahové hodnoty (jejíž úroveň bude nutno ještě definovat, která však nepřesáhne 1 GW) tedy umožní i) zachovat pružnost stávajícího systému pro většinu účastníků, ale zároveň ii) zamezit tomu, aby účastníci s rozsáhlým portfoliem měli možnost manipulovat s trhem tím, že budou provádět velké množství „malých" vyrovnání.

(279) Třetí nápravné opatření povede k posílení pobídek určených všem účastníkům na trhu, aby obchodovali se svými certifikáty na kapacitním trhu, přispívali k vytvoření referenční tržní ceny, která odhalí skutečnou hodnotu kapacity, a aby nemohli provádět kompromisy mezi přechodem přes trh a *sourcingem* v rámci vypořádání rozdílů.

(280) Komise je toho názoru, že všechna tato nápravná opatření umožní alespoň snížit na minimum riziko zadržování kapacity, když je nelze vyloučit úplně. Je samozřejmé, že tyto pobídky začleněné do uvedeného mechanismu budou doplněny kontrolou trhu, kterou budou provádět francouzské regulační orgány.

Riziko zadržování certifikátů

(281) Aby předešly riziku zadržování certifikátů, zavázaly se francouzské orgány zvýšit počet aukcí pořádaných před rokem dodávky a přimět provozovatele kapacity k tomu, aby při každé uspořádané aukci nabídli určitý minimální objem certifikátů.

(282) Tato nápravná opatření doplní již zavedená nápravná opatření, jako je například možnost, aby dodavatelé získali kapacitní certifikáty na základě nákupu produktu ARENH. Za tímto účelem navrhly orgány přezkoumat možnost „financializace" kapacitní části produktu ARENH v rámci budoucího posouzení fungování trhu s cílem zabránit tomu, aby tento produkt narušil volnou tvorbu cen na trhu kapacity. Toto nápravné opatření je zčásti reakcí na návrhy některých zúčastněných stran na přepracování produktu ARENH, které jsou uvedeny ve 182. bodě odůvodnění tohoto dokumentu.

(283) Všechna tato nápravná opatření francouzských orgánů by měla přispět k minimalizaci kapacity a zájmu velkých provozovatelů kapacity včetně zavedeného provozovatele na zadržování kapacitních certifikátů. Kromě toho by tím byla zajištěna likvidita aukcí certifikátů.

(284) Komise se proto domnívá, že tyto závazky představují soubor nápravných opatření přiměřených výzvám týkajícím se likvidity, které zmiňovala Komise v rozhodnutí o zahájení řízení.

Riziko rozpětí mezi cenami dominantního zavedeného provozovatele

(285) Komise ve 194. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení zmínila riziko křížových dotací mezi divizí výroby a divizí uvádění na trh zavedeného provozovatele (tj. prodeje kapacitních certifikátů konkurentům za vyšší cenu, než je interní cena za jejich převod mezi jeho divizí výroby a divizí uvádění na trh, což má za následek vyloučení konkurentů z trhu dodávek elektřiny).

(286) Pro usnadnění odhalování a nápravy takových praktik orgány na jedné straně napraví mezeru ve stávajících právních předpisech, která umožňuje bezplatný převod certifikátů. V návaznosti na tuto změnu právní úpravy již dodavatelé nebudou mít možnost bezplatně převádět kapacitní certifikáty ze své divize výroby na divizi uvádění na trh. Právní úprava musí stanovit, že interní převody u integrovaného provozovatele budou prováděny za cenu reprezentativní pro ceny vyplývající z transakcí na organizovaném trhu. Za tímto účelem platí, že pokud cena

vytvořená na základě transakce (nebo transakcí) na organizovaném trhu není v okamžiku daného interního převodu známa, budou mít integrovaní provozovatelé možnost stanovit cenu indexovanou na základě ceny transakcí na organizovaném trhu. Například integrovaný operátor bude moci stanovit, že interní převod se rovná referenční tržní ceně, ještě dříve, než Energetická regulační komise oficiálně určí jeho přesnou hodnotu.

(287) Účastníci trhu budou mít navíc neomezený přístup do rejstříku transakcí s kapacitními certifikáty. Trh tak bude mít kontrolu nad mimoburzovními převody vzhledem k tomu, že tyto převody budou (anonymně) veřejně k dispozici. Jak je vysvětleno ve 263. bodě odůvodnění, toto opatření tak zaručuje transparentnost mimoburzovního trhu.

(288) Francouzské orgány tak reagovaly na námitky Komise týkající se rizik rozpětí mezi cenami zavedeného provozovatele.

5.3.4.5. Závěr ohledně přiměřenosti opatření

(289) S přihlédnutím k jednotlivým nápravným opatřením, která navrhuje Francie, se Komise domnívá, že přepracovaný mechanismus je přiměřený svému cíli.

5.3.5. *Zamezení negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod*

5.3.5.1. Překážky bránící vstupu nových výrobních kapacit

(290) Aby francouzské orgány zajistily nápravu problémů účasti nových výrobních kapacit na tomto mechanismu, které uvedla Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení, zavázaly se, že tento mechanismus upraví takto:

1) zavedením víceletého systému kontraktů na vyrovnání rozdílů (CFD) specifických pro nové výrobní kapacity, jak je popsáno ve 131. až 138. bodě odůvodnění;

2) postupným zvyšováním regulované ceny v průběhu času, dokud nedosáhne ceny rovnající se nákladům CONE, jak je popsáno ve 146. až 148. bodě odůvodnění.

(291) Tato nápravná opatření tak eliminují překážky bránící vstupu nových kapacit.

5.3.5.2. Rozlišování mezi implicitním snížením poptávky a explicitním snížením poptávky

(292) Jak je vysvětleno v 237. bodě odůvodnění, Komise se domnívá, že Francie dosáhla vhodné rovnováhy mezi jednotlivými povinnostmi kapacity snížení poptávky, aniž by proto omezila jejich účast v tomto mechanismu. I když účast obou typů snížení poptávky v tomto mechanismu není stejná, Komise se domnívá, že toto rozlišení je nezbytné k tomu, aby byla umožněna optimální účast obou těchto typů kapacity snížení poptávky.

5.3.5.3. Explicitní účast zahraničních kapacit

(293) Jak již bylo zmíněno ve 119. až 125. bodě odůvodnění, v reakci na obavy Komise a třetích stran navrhly francouzské orgány hybridní model stanovící přidělování poukázek na propojení, které by v konečném důsledku umožnily účast zahraničních výrobních kapacit.

(294) Jak je vysvětleno v 239. bodě odůvodnění, francouzské orgány navrhly přiměřené nápravné opatření, které umožňuje explicitní účast přeshraničních kapacit v tomto mechanismu. Tato námitka Komise tedy byla vyřešena.

(295) Řešení pro explicitní účast přeshraničních kapacit, které Francie zvolila, navíc umožňuje poskytovat náhradu za propojení v případě, že se jedná o vzácné aktivum. Zvolené řešení proto reaguje na riziko, že bude ohroženo propojení trhů identifikovaných Komisí ve 206. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení ([35]).

5.3.5.4. Informační asymetrie mezi dominantním zavedeným provozovatelem a jeho stávajícími i potenciálními konkurenty

(296) Jak je vysvětleno v 245. až 247. bodě odůvodnění a v oddíle 5.3.4.1, identifikovala Komise riziko, že by se alternativní dodavatelé, a zejména noví účastníci na trhu, mohli setkat s obtížemi při odhadu své individuální povinnosti zajistit kapacitu. Z připomínek Komise v uvedených bodech odůvodnění vyplývá, že francouzské orgány stanovily opatření, jejichž cílem je pomoci dodavatelům zdokonalit výpočet jejich povinnosti zajistit kapacitu.

(297) Kromě toho v původní verzi kapacitního mechanismu měli jednotliví účastníci jen malý přehled o mimoburzovních transakcích, v důsledku čehož neměli úplný přehled o ceně kapacity. Francie navrhla nápravná opatření s cílem zlepšit viditelnost všech obchodů pro všechny účastníky, jak je popsáno v oddíle 5.3.4.2. Tato opatření zahrnují poskytnutí přístupu všem účastníkům do rejstříku mimoburzovních transakcí (anonymizovaných) a posílení organizovaných aukcí.

(298) Soubor těchto nápravných opatření by měl zajistit, aby i jiní účastníci než zavedený provozovatel měli lepší přehled jednak o svých povinnostech poskytovat kapacitu, jednak o objemech a cenách těchto obchodů. Tato opatření znamenají výrazné zlepšení transparentnosti tohoto mechanismu a tím vyrovnávají informační asymetrii ve prospěch zavedeného provozovatele, který bude největším účastníkem tohoto mechanismu, a to jak ze strany provozovatelů kapacit, tak ze strany dodavatelů.

5.3.5.5. Preference nízkouhlíkových výrobců

(299) Komise konstatuje, že francouzské orgány plánují zavést pro nové kapacity environmentální kritéria, která povedou k preferenci nízkouhlíkových výrobců (viz 137. bod odůvodnění).

(300) Tato ustanovení respektují pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky ([36]), která zdůrazňují potřebu takových opatření, která by při rovnocenných technických a ekonomických parametrech umožnila preferovat nízkouhlíkové výrobce.

5.3.5.6. Závěr týkající se možných narušení hospodářské soutěže a obchodu uvnitř EU

(301) Z výše uvedených důvodů Komise dospěla k závěru, že tento mechanismus již nepředstavuje riziko neoprávněného narušení hospodářské soutěže a/nebo obchodu uvnitř EU.

5.3.5.7. Načasování

(302) Vzhledem k tomu, že francouzský mechanismus je prvním decentralizovaným kapacitním mechanismem, který Komise schválila v režimu pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky, a vzhledem k tomu, že potřebnost tohoto mechanismu je do značné míry závislá na vývoji trhu s energií, který se dosud rozvíjí v souvislosti s liberalizací trhu, se Komise domnívá, že schválení tohoto mechanismu by mělo být časově omezené. Komise se domnívá, že trvání 10 let je rozumné a že je v souladu s předchozími rozhodnutími ([37]).

6. **ZÁVĚR**

(303) Komise konstatuje, že Francouzská republika protiprávně zavedla trh s kapacitou ve Francii, čímž porušila čl. 108 odst. 3 SFEU. Při zohlednění jednotlivých nápravných opatření navrhovaných Francií a popsaných výše je však toto opatření v souladu s pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky,

([35]) Pokud jde o přizpůsobení tohoto mechanismu evropskému regulačnímu rámci, viz bod 97 pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky.
([36]) Viz bod 233 pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky.
([37]) Viz například rozhodnutí Komise C(2014) 5083 final ze dne 23. července 2014, *SA.35980 – GB capacity mechanism*, 162. bod odůvodnění.

KOMISE PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Trh s kapacitou, který zavedla Francouzská republika, představuje státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.

Článek 2

Komise schvaluje režim podpor zavedený prostřednictvím trhu s kapacitou na období nejdéle deseti let. Pokud bude takové opatření trvat déle, bude muset být po uplynutí této doby znovu oznámeno.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.

V Bruselu dne 8. listopadu 2016.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise